

Đừng đợi Đến khi tốt nghiệp đại học

Alpha Books biên soạn

ĐỪNG ĐỢI ĐẾN KHI TỐT NGHIỆP ĐẠI HỌC

Alpha Books biên soạn

Biên tập Ebook: <http://www.taisachhay.com>

Ebook thực hiện dành cho những bạn chưa có điều kiện mua sách.

Nếu bạn có khả năng hãy mua sách gốc để ủng hộ tác giả, người dịch và Nhà Xuất Bản

NỘI DUNG

ĐỪNG ĐỢI ĐẾN KHI TỐT NGHIỆP ĐẠI HỌC	2
Lời giới thiệu	5
1. Tôi muốn chuyển sang chuyên ngành yêu thích.....	7
2. Niềm hứng khởi sẽ giúp ích cho bạn suốt đời.....	11
3. Biết tự ôn tập mới được coi là đã học đại học.....	14
4. Nâng cao hiệu suất học tập là bài toán không hề dễ	17
5. Muốn viết bài luận cần học phương pháp tư duy	21
6. Làm thế nào để viết được một bài văn dài?	25
7. Không có ý tưởng? Hãy bắt đầu từ việc mô phỏng.....	29
8. Học cách đặt ra một vấn đề cụ thể.....	32
9. Học cách tư duy độc lập	36
10. Chọn sách như thế nào?.....	38
11. Đọc sách như thế nào?	40
12. Đọc nhiều sách có giúp bạn nâng cao năng lực cạnh tranh không?	44
13. Nên chăm chỉ làm thêm hay chăm chỉ học hành?.....	46
14. Chung sống cùng bạn bè khó hay dễ?.....	49
15. Giao tiếp với ai, bạn dễ trở thành người như vậy.....	52

16. Nên học tiếp thạc sỹ hay đi xin việc?	55
17. Lựa chọn phương hướng học thạc sỹ tốt nhất.....	58
18. Tại sao tôi không muốn đi làm?	61
19. đi làm tư nhân hay thi vào công chức?	64
20. Tìm hiểu về đơn vị mình ứng tuyển thế nào?.....	67
21. Làm thế nào để viết hồ sơ xin việc?	69
22. Ký hợp đồng lao động xong lại cảm thấy hối hận.....	74
23. Sinh viên lập nghiệp rất đáng được khích lệ	76
24. Chúng ta học gì từ những người thành công?	79
25. Học cách quản lý thời gian, đánh bại bệnh trì hoãn!.....	83
26. Làm thế nào để lập kế hoạch và hoàn thành kế hoạch?	86
27. Lưu giữ sự hiếu kỳ và khả năng quan sát của bản thân.....	88
28. Chăm sóc cho cơ thể của bạn	91
29. Biến điểm yếu ngoại hình thành động lực trưởng thành	94
30. Chậm một chút để lấy đà vươn tới thành công.....	98

Lời giới thiệu

Các bạn sinh viên thân mến,

Các bạn đang được sống trong những tháng ngày “giàu có” nhất của cuộc đời.

Bạn có sức trẻ để lao mình vào thử thách.

Bạn có thời gian để nhón nhơ thưởng ngoạn cuộc đời tươi đẹp.

Bạn có tự do để làm bất cứ điều gì mình muốn.

Và hơn hết, bạn có thừa cơ hội để tô vẽ cho tương lai của chính mình.

Vậy nhưng không phải bạn sinh viên nào cũng “giàu có” một-cách-thông-minh.

Bạn có quá phung phí không khi:

Đốt sức trẻ vào những trận cày game thâu đêm

Tiêu thời gian vào ngủ nướng.

Dùng tự do vào những ngẫu hứng không đầu không cuối.

Và gửi tặng cả tương lai mình cho Thượng đế tô vẽ.

Bạn có quá ky cốp không khi:

Luôn tránh xa những thách thức.

Chia thời gian thành 3 phần: học, ăn, ngủ.

Không theo đuổi một đam mê nào.

Và tô vẽ tương lai theo màu mà ba mẹ thích.

Đừng đợi đến khi tốt nghiệp đại học sẽ giúp bạn sử dụng những năm tháng sinh viên của mình một cách thông minh nhất. Cuốn sách là tổng hợp những chia sẻ kinh nghiệm quý báu của các thế hệ sinh viên đi trước về các bước ngoặt lớn như lựa chọn chuyên ngành, học thêm hay làm thêm, học thạc sỹ hay đi làm ngay, đi làm nhà nước hay tư nhân... Cùng với đó là những lời khuyên hữu ích về phương pháp học tập, tư duy và phong cách sống. Từ những điều tưởng chừng như rất nhỏ nhặt như đánh bại bệnh trì hoãn, rèn luyện thể chất cho tới những bí kíp thiết thực như chọn sách thế nào, viết luận văn ra sao... - sẽ giúp bạn tránh được những “căn bệnh” muôn thuở của sinh viên.

Chúng tôi hi vọng cuốn sách sẽ đem lại những thay đổi tích cực trong học tập và cuộc sống của bạn.

Xin trân trọng giới thiệu tới độc giả!

Hà Nội, tháng 8 năm 2014

CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH ALPHA

1. Tôi muốn chuyển sang chuyên ngành yêu thích

“Triết lý của một người không được thể hiện tốt nhất bằng ngôn từ mà thể hiện trong những lựa chọn. Và những lựa chọn của chúng ta rất cuộc chính là trách nhiệm của chúng ta.”

- Eleanor Roosevelt

Gần đây, truyền hình xuất hiện vô số các cuộc thi tìm kiếm tài năng trẻ, như Việt Nam Idol, Nhân tố bí ẩn, Giọng hát Việt... Rất nhiều người đã thành danh từ các cuộc thi này, vì ngoài tài năng thiên phú ra, họ còn có một niềm khát khao cháy bỏng.

Hiện nay, không ít các bạn sinh viên đang trải qua những ngày tháng vô vị và tẻ nhạt, vì không còn cảm thấy hứng thú với chuyên ngành mình đang học, thậm chí, họ còn nói rằng: “Nếu bây giờ được làm lại từ đầu, chọn được đúng chuyên ngành mà mình thích, chắc chắn tôi sẽ chăm chỉ và cố gắng hơn.” Khi nghe những lời đó, lại chứng kiến thêm nhiều bạn sinh viên không chịu khó học hành, hoang phí tiền bạc và tuổi thanh xuân vào những trò vui vô bổ, tôi thực sự cảm thấy rất nuối tiếc.

Mơ ước đích thực là dù bị hiện thực đánh gục, bạn vẫn tin tưởng và duy trì nó trong tim. Những thần tượng với giọng hát lay động lòng người kia, có mấy ai bắt đầu một cách thuận buồm xuôi gió? Sở dĩ tài năng của họ lấy được cảm xúc của bạn, đó là vì họ đã kiên trì bước

tiếp con đường đã chọn dù khó khăn đến mấy, còn một số người thì lựa chọn vứt bỏ.

Nếu như chỉ biết ngồi đó than vãn rằng mình chọn sai chuyên ngành như cái cớ cho sự lười biếng, thì tôi chỉ biết nói rằng: bạn thật sai lầm!

Thế nào là chuyên ngành? Chuyên ngành là một kỹ năng giúp chúng ta “sinh tồn” khi bước vào cuộc sống.

Chuyên ngành không phải là sở thích, cũng không phải chỉ là một tấm bằng. Dù thích hay không, bạn vẫn phải trải qua một đợt “huấn luyện” gian khổ để có được chữ “chuyên”, từ đó phát triển trong “ngành” của mình.

Có đến 99% các bạn trẻ cho rằng được làm công việc mình yêu thích là một mơ ước hảo huyền. Lựa chọn thiết thực nhất là sau 4 năm đại học, cố gắng bồi dưỡng cho mình một “tuyệt chiêu” nào đó để đặt chân vào xã hội và tìm kiếm một môi trường có thể phát huy tối đa cá tính của mình.

Nhiều bạn lại than thở rằng dù đã học hành rất chăm chỉ nhưng kết quả lại không được như mong đợi, phải chăng vì họ không hợp với chuyên ngành hiện tại? Rất nhiều sách báo cường điệu rằng muốn thành công, bạn phải tận dụng ưu thế của bản thân. Giả như nếu không có khả năng đặc biệt với chuyên ngành đang học, liệu bạn có nên nhanh chóng đổi sang một chuyên ngành khác hay không?

Theo đuổi bất cứ một chuyên ngành đại học nào cũng giống như học nấu ăn, chỉ cần chăm chỉ là chắc chắn học được. Trừ phi, bạn muốn

trở thành một “siêu đầu bếp” hàng đầu thế giới, lúc đó bạn mới cần đến tài năng thiên phú và những khả năng hiếm có khác.

Trừ những chuyên ngành đặc thù (số này chỉ đếm trên đầu ngón tay), hầu hết các chuyên ngành đều không đòi hỏi ở bạn một trí tuệ siêu việt hay một phẩm chất thiên tài.

Nếu bạn vẫn hay than vãn rằng dù mình đã nỗ lực rất nhiều nhưng không có hiệu quả thì bạn nên suy xét lại phương pháp học tập của mình. Vấn đề thực sự không phải là chuyên ngành mà do khả năng thích ứng và phương pháp học tập của bạn mà thôi.

Hầu hết các thiên tài phải trải qua một khoảng thời gian dài rèn luyện gian khổ mới bồi dưỡng được một khả năng đặc biệt nào đó cho mình. Kể cả những tài năng thiên bẩm cũng phải qua rèn giũa mới trở nên hữu dụng.

Chăm chỉ và kiên trì là công thức tạo nên thứ vũ khí mạnh nhất để đánh bại được “thiên bẩm”.

Một số bạn sinh viên lo lắng rằng chuyên ngành mình học không “hot”, ra trường khó xin việc, vậy có nên thay đổi chuyên ngành khác cho “hợp thời” không? Vấn đề khách quan này cũng có thể là cơ hội để chúng ta thay đổi chuyên ngành. Thế nhưng trước khi quyết định thay đổi, bạn đừng quên suy nghĩ và trả lời 3 câu hỏi sau:

1. Bạn có hiểu chuyên ngành hiện tại không?
2. Bạn đã hiểu gì về chuyên ngành mà mình muốn chuyển sang?
3. Bạn từng nghĩ về việc 10 năm sau xã hội cần những lao động như thế nào chưa?

Tất nhiên, tôi không có ý khuyên các bạn gò ép bản thân theo chuyên ngành mà mình không có chút hứng thú nào, nhưng tôi chỉ muốn nhấn nhủ rằng trước khi kết luận mình thích hay không thích một chuyên ngành nào đó, bạn phải nói ra được chuyên ngành đó học về cái gì, trong tương lai có thể làm những công việc nào, vị trí ra sao, khả năng phát triển thế nào... Nếu như bạn hoàn toàn mù tịt về chuyên ngành mình đang theo, vậy sao có thể khẳng định được nó phù hợp với bạn hay không?

Sau khi hiểu rõ chuyên ngành, hãy thử xem nó có thể bồi dưỡng cho bạn lòng nhiệt tình với việc học hành hay không. Khi làm bất cứ công việc gì với tâm thế hăng say, bạn sẽ không lo thất bại và tiến gần hơn tới thành công.

Thái độ mà tôi ưa thích đó là: Hãy làm việc hết mình, thành quả sẽ tự nhiên tìm đến!

Còn một lời khuyên nữa dành cho các bạn: chuyên ngành không “hot” đồng nghĩa với ít đối thủ cạnh tranh, hoặc trong tương lai nó có thể sẽ trở thành chuyên ngành “hot” của xã hội.

Lựa chọn một chuyên ngành tốt cũng cần cân nhắc tới việc làm sao có thể tận dụng tối đa nguồn lực của gia đình trong tương lai. Nếu điều kiện gia đình bạn không mấy khá giả, hãy lựa chọn một chuyên ngành mang tính kỹ thuật cao, cần đầu tư nhiều chất xám thay vì cần đến tiền bạc, như vậy chắc chắn bạn sẽ sống vững vàng hơn.

2. Niềm hứng khởi sẽ giúp ích cho bạn suốt đời

“Tôi có thể còn mơ hồ về điều khiến bản thân hứng thú, nhưng tôi tuyệt đối chắc chắn điều làm mình không hứng khởi.”

- Albert Camus

Nhiều bạn sinh viên nói rằng tính cách của mình không phù hợp với chuyên ngành hiện tại. Hầu hết họ đều muốn tiếp xúc với những thứ mới lạ, thích du lịch, giao tiếp với những người khác nhau, nên không muốn làm những công việc khô khan liên quan đến kỹ thuật, muốn tìm một công việc có thể phát huy sở trường của bản thân.

Khi còn trẻ, tôi cũng từng hy vọng được làm công việc mà mình thấy hứng thú. Cho đến khi bước chân vào công việc, tôi mới hiểu ra rằng những người có thể biến công việc thành hứng thú vô cùng ít ỏi. Phương thức hữu hiệu để phá hủy hứng thú chính là biến nó thành công việc của mình.

Một người bạn làm kinh doanh thường rủ rê tôi góp vốn làm ăn chung. Anh chàng này hát hay, biết uống rượu, biết nhảy cổ điển, giỏi chơi bài. Chỉ có điều anh ta lại biến những sở trường này thành một công việc làm ăn, trói công việc và sở trường lại với nhau, nếu chẳng may không thành công thì cũng không còn chút hứng thú nào nữa. Đây chính là một bài học cảnh tỉnh cho các bạn, kết hợp công

việc và hứng thú lại với nhau sẽ dễ khiến bạn tự hủy hoại hứng thú của chính mình.

Thực ra, trong học tập hay công việc, 80% thời gian của chúng ta dùng để làm những việc đơn giản nhưng lặp đi lặp lại. Một cuộc sống trùng lặp, đơn điệu và chẳng có gì thay đổi sẽ làm chúng ta phát điên. Vì vậy, chúng ta cần tìm những niềm vui khác để cân bằng cuộc sống. Sự cân bằng này thường bắt nguồn từ những thú vui và niềm đam mê đặc biệt của bạn. Nếu không có nó, mỗi ngày chỉ bắt đầu với việc học hành, làm việc như một cái máy, bạn sẽ chẳng cảm thấy hạnh phúc.

Công việc có thể mang lại thu nhập, địa vị và danh tiếng, nhưng nó không thể mang lại cho bạn cảm giác hạnh phúc. Nếu bạn có thể tìm và nuôi dưỡng một hứng thú nào đó ngoài công việc, thì khi gặp phải nhiều áp lực, bạn sẽ có một phương thức xả stress hiệu quả. Tạo cho mình những mối quan hệ mới khi theo đuổi đam mê, nói về những chủ đề mới lạ, hiểu về những cuộc đời khác nhau, phát hiện ra những thế giới khác nhau, không cần phải quá thực dụng, cũng không cần phải quá mất công, và khiến bạn thực sự vui vẻ, bởi nó xuất phát từ niềm đam mê.

Theo đuổi niềm đam mê khác biệt với công việc bạn đang làm sẽ mang lại rất nhiều lợi ích cho công việc của bạn.

Einstein là một nhà vật lý đại tài, ông có một sở thích khác là chơi violin. Tương tự như vậy, rất nhiều bạn cũng có niềm đam mê liên quan tới nghệ thuật, thể thao, văn học. Chính niềm đam mê trong các lĩnh vực này có thể kích hoạt não phải của con người, bồi dưỡng cho khả năng tư duy sáng tạo, khiến chúng ta làm việc hiệu quả hơn.

Khi làm việc, niềm đam mê này có thể biến thành sở trường của bạn trong việc tổ chức hoạt động, hoặc trở thành một tấm danh thiếp tốt nhất khi bạn giao tiếp bên ngoài xã hội. Những mối quan hệ thông qua việc có chung niềm đam mê thường có rất ít tính thực dụng nhưng cũng mang đến cho bạn nhiều cơ hội hơn.

Nhưng đôi khi hứng thú có thể trở thành danh vọng, đam mê sẽ trở thành nghề nghiệp.

Có một cậu bé rất thích nghịch bong bóng xà phòng, khi lớn lên, mỗi khi rảnh rỗi, cậu ấy lại làm ảo thuật với bong bóng và hàng ngày đều có rất nhiều người mời cậu biểu diễn. Niềm đam mê không chỉ mang đến cơ hội cho cậu ấy, mà còn mang lại niềm vui cho người khác.

Thế nhưng, tôi hy vọng các bạn đừng biến niềm đam mê của mình trở thành một loại vũ khí thực dụng, mà hãy biến đam mê trở thành niềm vui trong cuộc sống bận rộn hàng ngày.

3. Biết tự ôn tập mới được coi là đã học đại học

“Tất cả những người đáng giá đều có phần tự lập trong học vấn của mình.”

- Walter Scott

Nhiều bạn có tâm thế lên đại học phải yêu đương, chơi bời tận hưởng cho thật đã, bỏ công những ngày tháng ôn luyện vất vả. Các bạn ấy coi mục đích của việc học đại học rất đơn giản: Xã hội đánh giá con người dựa vào thành tích, chẳng phải học 4 năm đại học để nhận được tấm bằng đẹp đẽ rồi đem đi gõ cửa xin việc ư?

Học đại học rồi lấy bằng là tất yếu, nhưng chừng đó thôi chưa đủ. Nếu bạn tiêu tốn bao nhiêu thời gian, công sức và của cải chỉ để lấy một tờ giấy “Bằng tốt nghiệp” có dấu đỏ thì việc học đại học thật vô nghĩa.

Trong xã hội ngày nay, dám suy nghĩ độc lập, chủ động, dám thể hiện mình còn khó khăn hơn việc nhận tấm bằng đại học. Tôi cho rằng bài học suy nghĩ độc lập tốt nhất và đầu tiên là tự giác học tập. Tự giác học tập là kỹ năng quan trọng nhất trong thời kỳ sinh viên.

Khả năng tự học phải bắt đầu từ việc xử lý, phân loại hệ thống kiến thức, với mỗi kiến thức khác nhau cần có những phương pháp học tập và ôn tập khác nhau.

Những kỹ năng và kiến thức cần học trong thời gian học đại học có thể chia thành 3 loại: kiến thức thông thường, phương pháp tư duy và năng lực thông dụng.

Hầu như công việc nào cũng phải dựa trên nền tảng các kiến thức liên quan đến tiếp thị, quảng cáo, tâm lý học, quản lý học, xã hội học và lịch sử – đó là những kiến thức thông thường. Dù cho tương lai bạn làm nghề nào thì những kiến thức này đều có thể dùng đến.

Nhiều bạn sinh viên gặp khó khăn với các môn chuyên ngành. Thực ra không phải do kiến thức chuyên ngành khó nắm bắt, mà là vì phương thức tư duy của họ quá hạn hẹp.

Đáng tiếc là các trường đại học hiện nay của chúng ta chỉ coi trọng việc giáo dục chuyên ngành mà lơ là giáo dục thường thức. Nếu bạn muốn cho mình thêm nhiều cơ hội hơn khi xin việc ở những lĩnh vực khác nhau, hãy chủ động học tập nhiều hơn khi còn học đại học.

Khi học đại học, chúng ta chưa chắc đã có cơ hội để biến những kiến thức thông thường kia thành thực tiễn. Bạn có thể đọc nhiều thể loại sách, tích cực ghi chép tích lũy để có thể sử dụng chúng trong công việc tương lai.

Bạn có thể đọc những tác phẩm kinh điển phương tây, nếu như khả năng ngoại ngữ tốt, bạn nên đọc nguyên tác để rèn luyện thêm, sẽ rất thú vị đấy.

Chuẩn bị được một chút kiến thức thông thường không có nghĩa là bạn có năng lực giải quyết vấn đề. Để có thể giải quyết được vấn đề, bạn cần có phương pháp. Khi vấp phải những tình huống mới, điều

quan trọng là đừng hoang mang lo sợ, rồi sau đó mới suy nghĩ tìm ra những đối sách và hành động phù hợp.

Phương pháp tư duy thành công là phải đưa ra những đối sách hợp lý khi phải đối diện với vấn đề mới. Phương pháp tư duy này bạn có thể tự mình rèn luyện, ghi nhớ hoặc học hỏi từ người khác.

Nếu như gặp phải những vấn đề liên quan đến lĩnh vực mà bạn chưa từng biết đến, hãy thử sử dụng công thức:

Phân tích bối cảnh – Tìm đúng vấn đề – Đưa ra đối sách – Hành động – Đánh giá hiệu quả.

Với những vấn đề có phương hướng rõ ràng, bạn nên sử dụng công thức:

Xác định mục tiêu rõ ràng – So sánh các đối sách có thể được đưa ra – Xác định kế hoạch hành động chi tiết – Tìm kiếm những yếu tố thích hợp để hoàn thành – Kiểm soát, đánh giá hiệu quả kế hoạch và điều chỉnh.

4. Nâng cao hiệu suất học tập là bài toán không hề dễ

“Hãy học khi người khác ngủ; lao động khi người khác lười nhác; chuẩn bị khi người khác chơi bời; và có giấc mơ khi người khác chỉ ao ước.”

- William Arthur Ward

Tôi rất đồng tình với quan điểm: Thiên tài là người trải qua khóa huấn luyện khoa học 10.000 giờ. Đừng hy vọng mình trở thành thiên tài nếu bạn vẫn giữ thói quen lười biếng.

Khi đã xây dựng được thói quen tự học, bạn cần lựa chọn phương pháp học tập hiệu quả. 10.000 giờ học tập đó cần được phân chia thế nào cho hợp lý, làm thế nào để mỗi giờ học đều đạt được hiệu quả cao hơn... – quả thật không dễ dàng.

Các môn học chuyên ngành đều có nền tảng là những kiến thức cơ bản. Nếu bạn đã nắm vững các kiến thức cơ bản và đã học chắc chắn môn chuyên ngành trước đó thì khi chuyển sang học môn khác, bạn sẽ chỉ cần 5.000 giờ, hay thậm chí là chỉ 1.000 giờ để đạt tới độ tinh thông mà thôi.

Thử tính toán hiệu suất học tập:

Thiên tài = 10.000 giờ huấn luyện khoa học

Học nhanh = Nội dung học x Thời gian học x Chất lượng học

Kiến thức nguồn = 5.000 giờ lý giải → nâng cao khả năng tư duy

Kiến thức cứng = 1.000 giờ chỉ số → nâng cao khả năng xây dựng kết cấu

Kiến thức mềm = 4.000 giờ thực tiễn → nâng cao khả năng ứng biến

Đứng trước mỗi kỳ thi bạn thường tự hỏi phải làm sao để “tiêu hóa” được cả núi các môn học trong thời gian nhanh nhất. Đừng hoài công tìm kiếm, hãy bắt đầu bằng cách nắm vững kiến thức của một chuyên ngành trong thời gian ngắn nhất.

Nếu bạn đã có nền tảng là những kiến thức chuyên ngành, hãy tiếp tục rèn luyện năng lực tư duy có chiều sâu. Tôi gọi loại năng lực này là kiến thức nguồn. Để nắm được kiến thức nguồn, bạn cần liên tục đi sâu suy nghĩ về bản chất của vấn đề. Bạn có thể cần tới 5.000 giờ học cho hệ thống kiến thức nguồn của mỗi chuyên ngành. Có những vấn đề bạn có thể mất đến một vài tháng suy nghĩ mới tìm ra được đáp án. Vì thế, sự kiên trì và nỗ lực là điều không thể thiếu.

Trong hệ thống kiến thức của mỗi chuyên ngành đều có một lượng lớn các điểm kiến thức. Những điểm kiến thức này đòi hỏi bạn phải tập trung ghi nhớ. Thật đáng tiếc, chương trình đại học coi những kiến thức này là trọng điểm, khiến cho bộ nhớ của chúng ta bị quá tải. Loại kiến thức này được gọi tên là kiến thức cứng.

Bên cạnh các kiến thức cứng đó còn có các nội dung giáo dục liên kết như kiến tập, thực tập, thực địa, khảo sát thực tiễn... Đưa các kiến thức nguồn và kiến thức cứng vào thực tiễn sẽ cho bạn một khối lượng lớn kinh nghiệm liên quan đến kiến thức đó. Đồng thời, hệ

thống kiến thức cứng mà bạn đã ghi nhớ cũng được củng cố thêm. Loại kiến thức kinh nghiệm này được gọi là kiến thức mềm.

Kinh nghiệm của các sinh viên thành công là nên đầu tư một lượng thời gian lớn cho việc học tập các kiến thức nguồn ngay trong thời gian đầu thay vì nểm ngay các thể loại “sách fastfood”. Ví dụ như nếu có hứng thú với bộ môn tâm lý học, đừng đọc ngay dạng sách thiên về bổ trợ kiến thức và giải trí mà nên “cày” những loại sách đại cương, nhập môn dạng như Tâm lý học thực nghiệm, Tâm lý học xã hội, Tâm lý học đại cương...

Đọc xong những sách hơi “khó nhằn” này, bạn sẽ có những kiến thức nền tảng, để từ đó chọn lọc, tiếp nhận và lý giải những cuốn “sách fastfood” tốt hơn.

Chìa khóa để bạn nắm giữ những kiến thức nguồn đó chính là sự chuyên tâm trong học tập và tích lũy đều đặn.

Không ít bạn sinh viên đang học “nhảy cóc” mà không hay biết. Các bạn ấy vội vàng học ngay các kiến thức cứng hoặc thực hành mà ngỡ rằng mình đang tích lũy kiến thức và kinh nghiệm thực tế một cách khoa học. Thực ra khi đó kiến thức nền của họ chưa hoàn thiện, dẫn đến việc gặp phải nhiều trở ngại trong quá trình tiếp nhận kiến thức ở bậc cao hơn và đánh mất cơ hội rèn luyện tư duy độc lập.

Khi có kiến thức nguồn, bạn có thể sắp xếp các loại thông tin của kiến thức cứng một cách khoa học, từ đó bạn tiết kiệm được rất nhiều thời gian học tập sau này.

Kiến thức mềm lại đòi hỏi bạn phải liên tục thử nghiệm và điều chỉnh trong thực tiễn cho đến khi kinh nghiệm thu được tương thích

với kiến thức lý luận. Khi đó bạn mới có thể biến kiến thức nguồn và kiến thức cứng thành khả năng tùy cơ ứng biến của bản thân trước bất cứ tình huống nào.

Học qua những thất bại là một phương pháp rất tốt. Thất bại ở đại học không phải là sự cay đắng mà là một tài sản tích lũy vô giá. Đừng ngại học tập, thử nghiệm và sai lầm.

Thế nhưng nếu mỗi lần vấp ngã đều ở cùng một địa điểm, bạn nên kiểm tra lại kiến thức nguồn của mình. Bạn đã sai ở đâu, sửa thế nào? Tới lúc đó hẳn bạn sẽ hiểu được tại sao chúng ta nên xây dựng kiến thức nguồn một cách có hệ thống.

5. Muốn viết bài luận cần học phương pháp tư duy

“Ngôn ngữ là y phục của tư duy.”

- Samuel Johnson

Học đại học là thời gian tốt nhất để bạn rèn luyện kiến thức nguồn. Bởi đó là lúc bạn đã hình thành khả năng tự học, lại có rất nhiều thời gian để đào sâu học tập.

Nhưng không phải bạn sinh viên nào cũng đầu tư thời gian đúng cách. Có bạn dành quá nhiều thời giờ cho các hoạt động Đoàn đội (kiến thức mềm) hay học thuộc từ vựng tiếng Anh (kiến thức cứng). Sau 4 năm miệt mài đèn sách, kết quả những kiến thức cơ bản về chuyên ngành đang học là gì bạn cũng không nắm rõ, chưa nói đến việc bạn ứng dụng kiến thức vào công việc sau này.

Phương pháp rèn luyện kiến thức nguồn có thể duy trì thường xuyên là viết bài luận.

Viết bài luận cần được làm quen ngay từ khi bạn còn là sinh viên năm thứ nhất. Đừng đợi đến năm thứ 4 mới học hỏi, cóp nhặt kinh nghiệm để viết ra một cái khóa luận tốt nghiệp vội vàng.

Hầu hết các bài luận như Báo cáo khoa học, Khóa luận tốt nghiệp đều có chung một kết cấu như: Phát hiện vấn đề → Tổng hợp lịch sử của vấn đề → Phân tích các nhân tố hạn chế khi giải quyết vấn đề →

Đưa ra các phương án khả thi để giải quyết vấn đề → Bảo vệ phương án mà bạn lựa chọn trên cơ sở lý thuyết và thực nghiệm → Đưa ra quan điểm của bản thân.

Dĩ nhiên, nắm được kết cấu này không có nghĩa là bạn sẽ viết được một bài luận hay. Để viết được bài luận tốt, bạn không chỉ cần tư duy cụ thể về vấn đề mà còn phải nắm vững lối tư duy bao quát.

Có 6 phương pháp tư duy thường gặp khi viết bài luận:

1. Phương pháp quy nạp

Lựa chọn một mẫu nhỏ để nghiên cứu → quy loại và tổng quát hóa từ mẫu nhỏ → tiếp tục kiểm chứng các mẫu nhỏ khác.

2. Phương pháp diễn dịch

Đưa ra một giả thiết dựa trên lý thuyết → thu thập dữ liệu để kiểm định giả thiết → chấp nhận, sửa chữa hay bác bỏ giả thiết ban đầu.

Con đường tư duy này thường được sử dụng trong khoa học tự nhiên, nhất là các nghiên cứu vật lý.

3. Phương pháp đối chiếu và so sánh

Lựa chọn (một hoặc nhiều) góc độ quan sát → xác định chỉ tiêu đối chiếu, so sánh → so sánh để tìm ra điểm sai khác → giải thích các nguyên nhân tạo ra sự sai khác → tiến hành thực nghiệm chứng minh giả thiết của mình.

Khi làm các nghiên cứu trong ngành quản lý, chúng ta thường xuyên gặp phương pháp này.

4. Phương pháp kinh nghiệm

Lựa chọn một khung kinh nghiệm → đem những số liệu thu thập được phân tích dựa trên khung kinh nghiệm → đưa ra kết luận tương quan.

Trong ngành quản lý học và khoa thiết kế, rất nhiều nghiên cứu đều dựa trên những khung kinh nghiệm đáng tin cậy để phân tích một vấn đề cụ thể.

5. Phương pháp cực hạn

Đưa ra phạm vi cực đoan → dự đoán kết quả có thể xuất hiện → chứng minh sự đúng đắn hay sai lệch của giả thiết.

Trong các lĩnh vực như logic học, kinh tế học, phương pháp này thường được sử dụng. Ví dụ như khi thiết kế điện thoại, nhà khoa học phải đưa nó vào một môi trường cực đoan để chắc chắn rằng nó đảm bảo chất lượng và an toàn khi sử dụng.

6. Phương pháp “bóc măng”

Phương pháp “bóc măng” là một phương pháp đơn giản nhất của quá trình liên tục tư duy vấn đề theo chiều sâu. Một vấn đề sẽ được đào sâu nghiên cứu tỉ mỉ, bóc tách dần dần cho đến khi đưa ra được kết luận. Ví dụ như khi cần có một bài luận về quản lý một dự án, chúng ta sẽ phải đặt ra các câu hỏi:

- Thế nào là dự án?
- Tại sao dự án lại cần quản lý?

- Trước kia chưa có dự án nào ư?
- Các dự án trước kia không có phương pháp quản lý sao?
- Tại sao phải phát triển một hệ thống quản lý dự án?
- Làm thế nào để hệ thống này phát triển?
- Có những phương pháp quản lý nào?
- Sử dụng các phương pháp này có thực sự hiệu quả không?
- Xu thế phát triển của lĩnh vực này ra sao?

Phương pháp “bóc măng” đòi hỏi ở chúng ta một nguyên tắc khi học hỏi một kiến thức mới: khi đã biết sự tồn tại của một sự vật thì phải biết tại sao nó tồn tại và tồn tại như thế nào. Không dùng thái độ nghi ngờ và tư duy phê phán trong học tập là bạn đã đánh mất cơ hội để làm chủ kiến thức.

Ví dụ như, sau khi đọc xong cuốn sách này, tôi đã biết thế nào là kiến thức nguồn nhưng tôi lại không định nghĩa được nó một cách rõ ràng. Thay vì phớt lờ nó, tôi phải đọc đến cùng xem tác giả định nghĩa nó thế nào, quan điểm về khái niệm đó có thống nhất từ đầu đến cuối không? Nếu hình thành được thói quen đọc sách như vậy nghĩa là bạn đã có tư duy phê phán trong tiếp nhận tri thức.

6. Làm thế nào để viết được một bài văn dài?

“Viết là công việc nặng nhọc đáng sợ, nhưng không đáng sợ bằng Lười biếng.”

- Thomas Carlyle

Một phương pháp có thể nâng cao khả năng tư duy độc lập của bạn một cách nhanh chóng, đó là luyện viết những bài văn dài khoảng 10.000 – 20.000 chữ, mà nội dung phải có liên kết với nhau, không viết ngẫu hứng hay có những câu, đoạn vô nghĩa.

Muốn viết được một bài văn hay, bạn phải thường xuyên rèn luyện thói quen viết cho mình. Trong quá trình viết bài văn dài, bạn phải liên tục tư duy để đưa ra những luận chứng, luận cứ từ lớn đến nhỏ. Quá trình này đôi khi sẽ khiến bạn rất khổ sở.

Viết văn có phải là hành trình gian nan? Lúc bắt đầu cầm bút là giai đoạn vất vả nhất. Tôi thường có thói quen cứ cách một khoảng thời gian nhất định lại tự giao cho mình một chủ đề để viết. Duy trì thói quen ấy trong một thời gian dài bạn sẽ nhận thấy khả năng viết của mình được nâng cao và tư duy cũng thông suốt hơn trước.

Nếu thường xuyên lang thang trên blog, Facebook hay trang web cá nhân của ai đó, bạn dễ có cảm giác mình sẽ bị nhấn chìm giữa hằng hà sa số những người có thể viết hay. Nhưng nếu tinh ý bạn sẽ thấy số người viết hay thì nhiều nhưng viết hay và dài thì chỉ đếm được trên đầu ngón tay.

Bạn có thể đưa ra quan điểm của mình trong vài trăm từ và đăng trên Facebook nhưng để chứng minh được quan điểm đó là hợp lý là việc không dễ dàng. Tôi từng đọc ở đâu đó câu danh ngôn: “Biết mình đang phản đối thì dễ, nhưng biết tại sao mình lại phản đối nó thì khó.”

Cắt nghĩa ra tính hợp lý của một quan điểm nào đó buộc bạn phải viết ra thành văn. Khi viết những bài văn dài, trình bày những quan điểm rõ ràng và cắt nghĩa thấu đáo, bạn đừng sợ người khác tìm ra kẽ hở và phê bình. Chính những lời góp ý nghiêm túc đó sẽ là thứ dinh dưỡng tuyệt vời để ngòi bút của bạn sắc sảo hơn.

Tất cả những người có năng lực tư duy độc lập đều phải trải qua thời kỳ khổ luyện là biến suy nghĩ thành văn tự và “tiêu hóa” dần dần những lời phê bình thành bài học kinh nghiệm. Dưới đây là một vài kinh nghiệm viết lách, hy vọng sẽ giúp bạn rút ngắn thời gian khổ luyện của mình.

Bắt đầu viết những đoạn ngắn, với chủ đề quen thuộc.

Một số kiểu nội dung mà bạn có thể viết thành bài văn dài được như:

- Miêu tả vấn đề trong quá khứ (văn tường thuật).
- Giải thích tình hình hiện tại (văn giải thích).
- Cung cấp kiến nghị trong tương lai (văn nghị luận).

Thể loại có thể nâng cao năng lực tư duy độc lập tốt nhất chính là văn nghị luận.

Ngay từ ban đầu, bạn đừng làm khó mình với những mục tiêu quá cao. Hãy bắt đầu từ đoạn văn ngắn khoảng 100 – 200 chữ, rồi tăng dần lên 500 – 1000 chữ, rồi 1.000 – 2.000 chữ. Những người có thể viết được văn bản 3000 chữ trở lên đã được đánh giá là vô cùng xuất sắc rồi.

Tạo thói quen viết nhật ký.

Các bạn nên kiên trì với thói quen viết nhật ký, trong sổ tay hoặc trên các trang mạng xã hội. Bạn hãy đem những điều vui buồn, tâm đắc trong ngày viết lên trang giấy, cố gắng viết theo những giọng văn hay mà bạn từng đọc. Dần dần, bạn sẽ viết được những tổng kết có chiều sâu, hình thành giọng văn riêng. Chắc chắn thành quả này sẽ không phải là vô ích với công việc của bạn sau này.

Viết những bài văn dài về điều bạn hứng thú.

Ví dụ như bạn rất hứng thú với các hoạt động xã hội. Hãy phân tích những nguyên nhân khiến một hoạt động xã hội nào đó thành công hay thất bại, đưa ra ý kiến cá nhân để giúp các hoạt động này tích cực hơn...

Bạn thích lướt Facebook hay các trang mạng xã hội. Bạn để ý thấy có một hình ảnh hay một mẫu tin nào đó nhận được rất nhiều lượt “like” của mọi người. Tại sao bạn không thử phân tích nguyên nhân họ thành công, từ đó rút ra những kinh nghiệm cho bản thân?

Với những bạn thích đọc sách và xem phim, hãy viết một bài đánh giá về một bộ phim hay cuốn sách mới nhất bạn vừa đọc, sau đó đăng lên mạng xã hội, diễn đàn hoặc trao đổi cùng với bạn bè.

Giả dụ bạn thích viết nhật ký, hãy chú ý quan sát những điều bình thường nhất trong cuộc sống hàng ngày, viết về chúng một cách tự nhiên và sống động nhất – đó chắc chắn sẽ là kho báu của riêng bạn.

Nếu bạn thích suy ngẫm, tranh luận về một vài vấn đề nào đó, hãy lập ra một trang mạng xã hội hoặc diễn đàn để tạo nên một cộng đồng những người cùng sở thích giao lưu với nhau.

Nhưng cũng đừng vì mãi chạy theo số lượng mà quên đi chất lượng của bài viết. Dù thế nào thì chất lượng mới là điều khẳng định sự trưởng thành của bạn.

7. Không có ý tưởng? Hãy bắt đầu từ việc mô phỏng

“Không phải là chúng ta cần ý tưởng mới, mà chúng ta cần phải ngừng có những ý tưởng cũ.”

- Edwind Land

Khi bạn không tìm ra ý tưởng cho một việc nào đó, có một giải pháp là hãy mô phỏng nó.

Mô phỏng không phải sao chép, mà là mượn phương pháp của người khác để vận dụng linh hoạt vào công việc của mình. Nếu như bạn không thể học giỏi một môn nào đó, hãy hỏi cách học của những bạn có thành tích tốt trong lớp, sau đó, bạn có thể học hỏi theo. Nếu như bạn không biết tổ chức một hoạt động nào đó, hãy học hỏi từ phương pháp của những bậc tiền bối, sau đó áp dụng để tự tổ chức.

Mô phỏng được nhận diện trên 3 điểm chính:

Thứ nhất, tự mình làm, không được trực tiếp lấy nội dung của người khác chỉnh sửa một chút rồi biến thành của mình – mô phỏng khác với sao chép.

Thứ hai, lựa chọn đối tượng thích hợp để mô phỏng. Ví dụ, bạn muốn học một điệu nhảy đường phố, đầu tiên bạn phải mô phỏng các động tác nhập môn, sau đó mới học lên các động tác phức tạp hơn, không thể học theo kiểu “nhảy cóc” được.

Thứ ba, nhất định phải mô phỏng một cách đầy đủ, nếu không hiệu quả mô phỏng sẽ bị giảm sút rất nhiều.

Khi học làm tạp chí, tôi đã bắt đầu bằng cách mô phỏng. Có nhiều bạn nghĩ rằng “Cứ lên mạng tải về vài ba tạp chí mẫu, ghép nội dung của mình vào, chẳng có gì phức tạp cả.” Thực ra sao chép và mô phỏng là hai cấp độ khác nhau và cần được phân biệt rõ ràng.

Tôi mô phỏng nên tôi không lấy y nguyên sản phẩm đã có mà tự tay tạo ra sản phẩm tương tự như vậy. Tôi mô phỏng hình thức nhưng cũng cần đến sự động não để tự hoàn thành từng công đoạn. Quá trình mô phỏng này tuy không cần đến sự sáng tạo nhưng nó giúp tôi thành thục các kỹ năng thực hiện.

Còn nếu chỉ đơn thuần là sao chép, não bộ của chúng ta hoàn toàn không được khai thác và rèn luyện bất cứ điều gì. Rèn luyện kiểu này thì dù có làm thêm 100 năm nữa, trình độ của bạn vẫn chẳng tiến triển thêm chút nào.

Hơn nữa, trong quá trình mô phỏng, nếu như phát hiện thấy hình thức mình mô phỏng không được bắt mắt, tôi lại so sánh và từ từ điều chỉnh. Quá trình mô phỏng như vậy sẽ giúp bạn lý giải chuyên ngành một cách tốt hơn. Không ngừng mô phỏng, tích lũy và tự tạo cho mình niềm hứng thú khi tìm ra những điều nhỏ nhặt nhất, bạn sẽ tiến bộ rõ ràng trong khoảng thời gian rất ngắn.

Một “cao thủ” mô phỏng từng bật mí cho tôi 8 bước để hoàn thiện trong quá trình học tập, đó là: Thử mô phỏng (phải hiểu kỳ) → Phát hiện sự chênh lệch (cần tỉ mỉ) → Mô phỏng tác phẩm (phải nhẫn nại) → Nhờ vả các “cao thủ” (cần khiêm tốn) → Liên tục trau dồi trong thời gian dài (bắt buộc phải kiên trì) → Hình thành phong cách (cần

chuyên tâm) → Chia sẻ những điều tâm đắc (để cảm thấy vui vẻ) → Nhận được sự góp ý để cải tiến chỉnh sửa (chủ động hoàn thiện mình). Với kinh nghiệm này, chúng ta hoàn toàn có thể vận dụng trong rất nhiều công việc trong cuộc sống.

Bạn không có ý tưởng gì khi phải viết luận văn? Điều đó không đến mức quá nghiêm trọng, hãy lên mạng tải về những bài luận văn theo chủ đề gần với chủ đề của mình, nghiên cứu tỉ mỉ bước lựa chọn đề tài, phương pháp phân tích, quá trình thực nghiệm, phong cách viết của họ, sau đó mô phỏng và làm theo. Ban đầu sẽ không được hoàn hảo, nhưng nếu thực sự nỗ lực và kiên trì, chắc chắn bạn sẽ làm được.

Một ngày nào đó, những hành động và thói quen tư duy mà bạn được rèn luyện trong quá trình mô phỏng sẽ trở thành một kỹ năng thực tiễn đáng quý vô cùng.

8. Học cách đặt ra một vấn đề cụ thể

“Không rắc rối nào đứng vững được trước cuộc tấn công của suy nghĩ kiên trì.”

- Voltaire

Các bạn sinh viên chia sẻ họ thường gặp phải một vấn đề tương đối giống nhau: không biết cách đặt câu hỏi. Khả năng này không phải do tố chất mà là vì các bạn chưa được hướng dẫn và rèn luyện. Tôi có nghe ai đó nói: Một dân tộc không biết đặt câu hỏi thì không bao giờ xuất hiện nhân tài được. Quả đúng là như vậy!

Có một giảng viên đại học kể lại cho tôi câu chuyện về cách đặt câu hỏi của sinh viên: Ngay trong buổi học đầu tiên, thầy giáo đó cho sinh viên hòm thư và skype của mình để tiện giao tiếp. Thế nhưng chẳng bao lâu sau thầy đã hối hận vì có nhiều bạn đặt ra những câu hỏi không dễ trả lời chút nào.

Nhiều bạn chưa có một câu giới thiệu mình là ai đã đi thẳng vào vấn đề. Ngay cả khi biết đó là ai, thầy vẫn không thể trả lời được vì không nắm rõ sở thích, sở trường, sở đoản của bạn sinh viên đó ra sao. Để không làm phật lòng sinh viên, thầy đành giúp bằng cách gửi cho họ những tình huống chung chung mà có thể dễ dàng tham khảo được trên Internet.

Các bạn sinh viên không biết rằng đưa ra vấn đề càng cụ thể thì người khác càng dễ trả lời. Thậm chí có bạn còn không xác định được câu hỏi này nên dành cho ai. Họ thích hỏi những người mà

mình tin tưởng, mà không quan tâm sở trường, sở đoản của người đó ra sao. Vị thầy giáo đó đã phải hứng chịu lời than thở: “Laptop của em bị hỏng, em không biết bây giờ phải làm sao.” trong khi thầy “mù tịt” về công nghệ!

Còn có những thắc mắc có thể dễ dàng tìm ra câu trả lời trên google hoặc các diễn đàn trên mạng nhưng sinh viên vẫn đem đi hỏi thầy. Lý do duy nhất để giải thích cho điều này là họ thích người khác tháo gỡ thắc mắc cho mình chứ không muốn tự mình động não tìm cách giải quyết vấn đề.

Từ câu chuyện của các “quân sư bất đắc dĩ”, tôi đã tổng hợp được ba vấn đề mà các bạn sinh viên thường vấp phải khi đặt câu hỏi:

Bệnh dựa dẫm: nhờ vả người khác để nhận được đáp án mà không nỗ lực tự tìm hiểu.

Thiếu tự tin: không phải không có đáp án, nhưng nhất định muốn có được sự công nhận của một nhân vật quyền uy nào đó.

Thiếu tư duy: muốn tự mình tìm ra đáp án, nhưng lại không biết thực hiện bằng cách nào.

Tôi còn nhớ một đề tài mà thầy giáo giao cho chúng tôi: liệt kê ra bảng câu hỏi cần thiết để phục vụ cho việc thiết kế hệ thống chỉnh sửa răng 3D trên máy tính. Với một người chưa từng làm việc gì liên quan đến máy tính, ngoài tin học văn phòng như tôi, đây đúng là một “quả tạ”. Tôi không còn cách nào khác là phải vắt óc suy nghĩ. Sau gần một tuần mua sách về nghiên cứu, cuối cùng tôi đã cho ra được một bản tổng hợp các câu hỏi.

1. Mục đích của việc thiết kế hệ thống chỉnh sửa răng là gì?

2. Cách sử dụng của hệ thống như thế nào?
3. Khách hàng của hệ thống là những ai? Học vấn của họ ra sao?
4. Hệ thống cần bao gồm những mảng chức năng nào? Chức năng nào sẽ được sử dụng nhiều nhất? Chức năng nào hiệu quả nhất?
5. Để nghiên cứu và thiết kế hệ thống, cần những khái niệm và kiến thức chuyên ngành nào?
6. Lưu lượng dữ liệu trong hệ thống sẽ như thế nào?
7. Phần mềm có những tính năng nào? Yêu cầu ra sao?
8. Sử dụng giao diện điều chỉnh ra sao?
9. Yêu cầu về mặt sắp xếp nhân viên phát triển hệ thống?
10. Dự toán chi phí phát triển hệ thống?

Bây giờ nhìn lại, dân ngoại đạo về IT mà tự lập ra bảng câu hỏi như thế này cũng không đến nỗi tồi. Qua bảng câu hỏi này, tôi đã hiểu được thế nào là “đặt câu hỏi dạng đóng”, “đặt câu hỏi dạng mở”. Hai phương thức đặt câu hỏi này theo chúng ta mãi về sau này. (Nếu bạn nào chưa hiểu rõ về hai khái niệm này, có thể tự lên google tìm hiểu.)

Dưới đây là 8 lời khuyên giúp bạn đặt câu hỏi một cách chuẩn mực:

1. Trước khi đặt câu hỏi, hãy phán đoán xem người mà bạn hỏi có sở trường về lĩnh vực mà bạn định hỏi hay không. Nếu nhất định muốn hỏi người không có sở trường về lĩnh vực đó, hãy nói rõ lý do của bạn.

2. Dùng các từ khóa khác nhau để tự tìm kiếm câu trả lời trên mạng, nếu thực sự “bó tay” thì mới hỏi người khác.
3. Khi giao tiếp cùng người khác, cho dù rất muốn đặt câu hỏi ngay thì bạn cũng nên giới thiệu qua về bản thân trước.
4. Câu hỏi đặt ra càng cụ thể thì người khác càng dễ trả lời. Cố gắng đừng để người khác phải đoán già đoán non xem bạn muốn hỏi là gì trước khi đưa ra câu trả lời.
5. Nếu như hỏi về vấn đề không gấp gáp, bạn có thể tìm kiếm câu trả lời qua các diễn đàn trên mạng.
6. Đừng mong câu hỏi nào cũng có một câu trả lời toàn vẹn và đừng coi câu trả lời đó là ngọn lửa dẫn đường. Người khác chỉ có thể đưa ra góc nhìn và cách suy nghĩ của riêng họ, còn quyền quyết định thuộc về bạn.
7. Không được đòi hỏi câu trả lời bằng mọi giá. Dù người khác có trả lời bạn hay không, sau đó cũng nên cảm ơn một câu, vì dù sao họ cũng đã mất thời gian để tìm câu trả lời cho bạn.
8. Lời khuyên cuối cùng và quan trọng nhất: Mục đích lớn nhất của việc đặt câu hỏi là tham khảo suy nghĩ của người khác để nhanh chóng tìm ra câu trả lời độc lập cho mình. Nhất định không được có suy nghĩ dựa dẫm, mong chờ người khác chỉ đạo công việc và cuộc sống của mình.

9. Học cách tư duy độc lập

“Bạn có não trong đầu. Bạn có chân trong giày. Bạn có thể tự đưa mình về bất cứ hướng nào bạn chọn. Bạn độc lập, bạn biết điều mình biết và bạn là người quyết định mình sẽ đi đâu.”

- Dr Seuss

Đại đa số chúng ta không thiếu kỹ năng tư duy nhưng kỹ năng tư duy độc lập thì không phải ai cũng có. Tư duy là món quà mà tạo hóa ban tặng cho chúng ta, tôi có, bạn có, nhưng có người chỉ đạt ở mức thông thường, có người lại phát triển nó thành khả năng tư duy độc lập. Kết quả của tư duy độc lập là chúng ta có thể nắm bắt những phương hướng suy luận logic một cách chính xác nhất hay phát hiện ra mâu thuẫn đằng sau logic của người khác.

Có khả năng tư duy độc lập không có nghĩa là bạn dám phê bình tất cả. Xã hội ngày nay đánh giá rất cao những người có khả năng tư duy độc lập nhưng cũng có không ít quan điểm sai lầm về loại tư duy này. Có người nghĩ rằng người dám phê bình tất cả, nghi ngờ tất cả là người có tư duy độc lập. Chúng ta từng bắt gặp trên các trang mạng xã hội có những người thường xuyên tuôn ra những lời lẽ hết sức cực đoan, nhiều kẻ chưa hiểu rõ đã hòa theo ủng hộ. Những người như vậy chắc chắn không được coi là người có tư duy độc lập.

Người có tư duy độc lập cần có khả năng phán đoán dựa trên một nền tảng tri thức nào đó. Ví dụ khi đi theo một nền tảng giá trị kiên định “nhân tính bản thiện”, “nhân tính bản ác”, hay “nhân tính không

có bản thiện hay bản ác”, chúng ta mới có thể đưa ra kết luận cho nhiều vấn đề. Tất cả những tư duy độc lập đều không độc lập hoàn toàn, mà phải xuất phát từ một phán đoán điểm.

Các bạn sinh viên không cần phải vội vã tìm cách chứng minh bản thân có khả năng tư duy độc lập, điều này là không cần thiết và cũng không thể. Cũng đừng ảo tưởng rằng chỉ cần đọc hết mấy cuốn sách “khủng”, nghiên cứu mấy bài báo chuyên ngành là bạn đã có thể đưa ra những kiến giải xuất chúng. Đây không phải là con đường của người tư duy độc lập, mà chỉ là tâm lý tự huyễn hoặc bản thân mà thôi.

Muốn có tư duy độc lập, chúng ta cần học cách đặt câu hỏi, nhưng để đặt được câu hỏi một cách thiết thực, điều quan trọng nhất là phải biết cách phân tích và dự đoán chứ không phải là ra sức phê bình người khác. Trước hết phải loại bỏ quan điểm đánh đồng giữa phê bình người khác với khả năng tư duy độc lập. Sự phê bình không căn cứ trên kết quả phân tích và dự đoán sẽ mang đến những điều tồi tệ và khiến người khác bị tổn thương.

Mục đích của tư duy độc lập là để tìm ra chân lý từ những điều chưa đúng, chứ không phải để đả kích, phê bình người khác. Tài sản lớn nhất mà tư duy độc lập mang lại chính là khả năng phán đoán. Có kỹ năng phán đoán độc lập mới có thể đặt ra câu hỏi, có được câu hỏi mới biết được lựa chọn nào là đúng, lựa chọn nào là sai, và dù hậu quả tốt hay xấu, chúng ta cũng phải tự chịu trách nhiệm, không được đổ lỗi cho người khác. Như vậy, chúng ta mới có thể nâng cao được khả năng tư duy của bản thân.

10. Chọn sách như thế nào?

“Lựa sách mà đọc cũng như lựa bạn mà chơi. Hãy coi chừng bạn giả.”

- Damiron

So sánh với việc đi du lịch năm châu, giao kết bè bạn và khám phá thực tiễn, đọc sách là một phương thức giúp bạn tìm hiểu thế giới và mở rộng tầm mắt đúng theo tiêu chí “ngon, bổ, rẻ”.

Đọc sách cũng là một phương thức rèn luyện tư duy. Bạn đang từ tư duy tuyến tính trở thành tư duy phức tạp. Đặc biệt, đọc sách nhiều và với các thể loại khác nhau là một phương pháp giúp bạn dần xây dựng một tư duy độc lập.

Tất nhiên, mỗi người có một nhu cầu và hứng thú đọc sách khác nhau nên không thể bắt ai theo một khuôn khổ nhất định nào được. Chúng ta nên lựa chọn những loại sách phù hợp với bản thân chứ không nên mù quáng chạy theo số lượng.

Các bạn nên cân nhắc thời gian đọc 4 thể loại sách sau một cách hợp lý:

Sách kỹ năng thông thường: bao gồm các loại sách giúp ích cho việc rèn luyện kỹ năng mềm như các kỹ năng giao tiếp, kinh nghiệm sống, nuôi dưỡng tâm hồn...

Các loại sách chuyên ngành: nhuần nhuyễn một chuyên ngành nào đó chính là chìa khóa để bạn sinh tồn trong xã hội ngày nay. Đừng mong sách chuyên ngành có sức hấp dẫn như tiểu thuyết, hãy kiên

nhấn với những cuốn sách “khoai” nhất, chúng sẽ giúp bạn tiến bộ thêm nhiều. Mỗi năm bạn nên đặt mục tiêu đọc một vài cuốn gắn liền với chuyên ngành mình đang học.

Các loại sách giúp mở rộng tầm nhìn: những người chỉ có một lối tư duy chuyên ngành thực sự rất đáng sợ. Nếu chỉ có một lối tư duy, bạn sẽ khó lòng suy nghĩ một cách linh hoạt được. Muốn học hỏi được các phương thức tư duy khác, bạn cần chăm chỉ nghiên cứu đa dạng các thể loại sách.

Các loại sách trào lưu: Xã hội đang vận động từng ngày từng giờ, bạn cần bắt kịp với xu thế thời đại, nên đừng quên dành thời gian để đọc báo, tạp chí, các chương trình truyền hình dành cho giới trẻ, nắm bắt các trào lưu xã hội. Những điều này có thể ảnh hưởng đến định hướng sau này của bạn trong cuộc sống.

Tôi cũng thường mua tùy bút của những người nổi tiếng, vừa để giết thời gian, vừa để học tập văn phong và cách tư duy phân tích vấn đề của họ. Lợi ích tôi thu được không hề nhỏ.

11. Đọc sách như thế nào?

“Nhiệm vụ đầu tiên khi đọc sách là hiểu và nắm vững lấy điều đã đọc. Nhiệm vụ thứ hai là suy nghĩ điều đã đọc. Nhiệm vụ thứ ba là ghi chép lại những điều cần nhớ. Và cuối cùng, nhiệm vụ thứ tư là thấy được cuốn sách dạy cho ta điều gì mới, nó có thông báo cho ta những kiến thức mới không; nó có dạy ta một số thủ thuật quan sát, làm việc học tập mới không; nó có gợi cho ta những ý nghĩ mới không; nó có thức tỉnh những tâm trạng và nguyện vọng đặc biệt không.”

- N. Crupxacia

Câu hỏi “Đọc sách như thế nào?” có thể cụ thể hóa thành rất nhiều câu hỏi nhỏ hơn.

1. Một năm nên đọc bao nhiêu cuốn sách?

Ở Việt Nam, văn hóa đọc dường như vẫn chỉ ở giai đoạn đang phát triển và chưa được quan tâm nhiều. Tùy theo lứa tuổi, thời gian và sở thích của mỗi người, mỗi năm các bạn trẻ nên dung nạp khoảng 20 - 30 cuốn sách và tạp chí các loại mới đạt yêu cầu. Tất nhiên, không nên theo đuổi số lượng mà bỏ qua chất lượng.

2. Làm sao để chọn được sách hay theo đúng sở thích của mình?

Nhiều bạn sinh viên chỉ mong được ai đó giới thiệu cho những cuốn sách hấp dẫn. Như vậy là khá bị động vì những cuốn người khác cho

là thú vị thì chưa chắc đã thú vị với bạn. Vì thế chỉ nên coi ý kiến của họ là tham khảo.

Bạn nên dành thời gian để chọn sách một cách kỹ lưỡng, vì trong thời đại thông tin tràn lan như hiện nay, tìm được một cuốn sách chất lượng là không hề dễ dàng. Bạn không nên chọn sách chỉ dựa trên các tiêu chí như tên hay, bìa đẹp mà phải kiểm định giá trị nội dung bên trong. Bạn có thể đến các nhà sách chọn lựa, lên các diễn đàn của các tín đồ đọc sách để tham khảo và có quyết định của riêng mình.

3. Tôi không có đủ thời gian để đọc sách.

Đối với những người không yêu sách, họ luôn có thừa thời gian để chơi điện tử, đá bóng, shopping, nhưng khi cầm một cuốn sách trên tay, họ luôn nghĩ rằng mình không đủ thời gian để tỉ mỉ đọc hết từng trang. Những việc chúng ta thích làm thì chúng ta sẵn sàng hy sinh nhiều thời gian hơn mà không thấy phí phạm.

Nếu như bồi dưỡng được thói quen đọc sách, nó sẽ trở thành một phần không thể thiếu trong cuộc sống của bạn, bạn sẽ thấy việc đọc sách có thể tranh thủ bất cứ lúc nào.

Khi đi làm rồi, tôi vẫn giữ thói quen mang sách theo mỗi khi đi công tác. Đầu giường ngủ của tôi lúc nào cũng để sẵn sách, tủ sách trong phòng cũng ngày một đầy lên. Nếu như môi trường sống của bạn tràn ngập sách, một ngày nào đó bạn cũng sẽ yêu sách.

4. Đọc một cuốn sách cần bao nhiêu thời gian? Đọc nhanh tốt hay đọc kỹ tốt?

Đọc nhanh hay chậm còn tùy thuộc vào mức độ “dinh dưỡng” cuốn sách mà bạn đọc. Nếu đọc phải những cuốn sách dài dòng, tẻ nhạt, chúng ta có thể đọc lướt qua, tổng kết những đặc điểm đã khiến cuốn sách đó trở thành “thảm họa”. Điều đó có lợi cho khả năng phân tích và đánh giá của bạn, sau này sẽ trở thành kinh nghiệm quý báu để bạn chọn sách.

Với những loại sách uyên thâm, sâu sắc, chúng ta phải tốn thời giờ để “tiêu hóa” hơn, có thể mất 1 – 2 tháng, thậm chí cả năm trời. Kể cả các giáo sư cũng không dám tuyên bố mình có thể đọc Toán học cao cấp hay Triết học đại cương trong một vài ngày được. Khi đọc tiểu thuyết văn học hay các tác phẩm dài hơi về lịch sử nghệ thuật mà không có nhiều thời gian, các bạn có thể sắp xếp thời gian để đọc những phần hay nhất, hoặc phần mình quan tâm nhất trước.

5. Tìm kiếm những niềm vui khác khi đọc sách.

Quá trình đọc sách không chỉ mang lại cho bạn kiến thức mà còn đem lại nhiều giá trị tinh thần, mở ra các mối quan hệ xã hội như:

- Giới thiệu sách hay cho bạn bè.
- Viết lời bình cho những cuốn sách yêu thích và chia sẻ cùng tác giả qua thư từ hay qua các buổi gặp mặt trực tiếp.
- Tặng sách cho người thân hoặc những người mới quen biết. Điều này sẽ để lại ấn tượng rất tốt.
- Nếu có kiến thức chuyên sâu về một thể loại sách nào đó, bạn nên mạnh dạn ứng tuyển làm cộng tác viên cho các nhà xuất bản. Điều này sẽ giúp bạn vừa tăng được thu nhập, vừa có cơ hội để luyện tập, trau dồi khả năng tư duy và văn phong của mình.

12. Đọc nhiều sách có giúp bạn nâng cao năng lực cạnh tranh không?

“Ai đọc sách mà không biết được nhiều hơn những điều viết trong sách, người đó mới sử dụng sách có một nửa. Sách làm trí tuệ con người sâu sắc hơn và sáng sủa hơn.”

- Gotthold Ephraim Lessing

Tôi có một cô bạn yêu thích đọc sách từ bé. Hồi còn học trung học, các bạn đều xem cô bạn ấy là người chững chạc và có khả năng hoạch định tương lai cho mình. Trong suốt 4 năm học đại học, cô ấy học hành chăm chỉ, không tham gia một hoạt động tập thể nào, cũng không đi làm thêm. Kết quả là khi ra trường, cô ấy ở nhà ăn cơm bố mẹ gần một năm mà vẫn chưa trúng tuyển vào nơi nào.

Câu chuyện trên là ví dụ cụ thể nhất cho việc nếu không biết biến kiến thức thành trải nghiệm thực tế, chúng ta sẽ không thể nắm bắt được cơ hội và nâng cao năng lực cạnh tranh.

Đọc sách nhiều và có được bằng cấp mơ ước chứng tỏ bạn rất nỗ lực. Tuy nhiên, những điều đó không đủ để chứng minh năng lực của bạn. Điều quan trọng là bạn phải phân biệt được trình độ và năng lực. Trình độ có thể đo được bằng bằng cấp, nhưng năng lực chỉ có thể chứng minh qua những thành tựu mà bạn đã đạt được trong công việc.

Tất nhiên vẫn có một số loại bằng cấp sẽ chứng minh được năng lực của bạn như bằng lái xe, bằng ngoại ngữ... Nhìn vào các loại bằng này, người khác có thể đánh giá xem trình độ của bạn đã đạt đến đâu. Nhưng sách thì không thể. Không ai đánh giá được năng lực của bạn chỉ qua số lượng sách bạn đã đọc.

Đọc sách mà tự đào sâu suy nghĩ tìm lời giải đáp, đọc sách mà không đúc rút ra những điều đáng ghi nhớ, đọc sách mà không sử dụng trong hiện thực cuộc sống thì đó chỉ là sự tích lũy về mặt số lượng, chứ không đạt được mục đích của đọc sách cũng như nâng cao năng lực cạnh tranh.

Bồi dưỡng và duy trì thói quen đọc sách là điều cần thiết vì chúng giúp chúng ta hiểu rõ hơn về thế giới, mở rộng tầm nhìn và thanh lọc tâm hồn. Muốn nâng cao năng lực cạnh tranh, chúng ta phải kết hợp nhuần nhuyễn giữa trải nghiệm thực tế phong phú và khả năng tư duy nhạy bén. Đọc sách chính là một phương pháp để nâng cao khả năng tư duy và giải quyết vấn đề.

13. Nên chăm chỉ làm thêm hay chăm chỉ học hành?

“Đầu tư vào tri thức đem lại lợi nhuận cao nhất.”

- Benjamin Franklin

Sinh viên không chỉ có nhiệm vụ học cho thật tốt mà còn mang trong mình nỗi lo về học phí và chi phí sinh hoạt. Dù các trường đều có các khoản trợ giúp làm vơi bớt gánh nặng của sinh viên như học bổng, vay vốn ưu đãi, miễn giảm học phí, trợ cấp hàng tháng... nhưng chỉ là một phần. Cá nhân tôi rất ủng hộ các bạn sinh viên đi làm thêm – sử dụng đôi tay và khối óc của mình để bù đắp một phần chi phí sinh hoạt giúp cha mẹ. Với những bạn có điều kiện gia đình khá giả hơn, đi làm thêm là cơ hội để tích lũy thêm kinh nghiệm thực tế, gia tăng cơ hội cạnh tranh sau này.

Có bạn lại nghĩ liệu dùng thời gian học đại học để làm thêm với giá rẻ bèo có lãng phí không?

Khi chọn công việc làm thêm, điếm qua điếm lại cũng chỉ có mấy việc như phát tờ rơi, đưa báo, bán hàng, PG – PB, gia sư... Quả thực làm những công việc này tốn thời gian, đôi khi thật mất mặt, mà thu nhập chẳng đáng là bao và không học hỏi được gì nhiều.

Theo tôi, viết cụm từ “đã từng có kinh nghiệm làm công việc phát tờ rơi” vào CV xin việc hay không không quan trọng bằng việc trả lời được các câu hỏi:

1. Tờ rơi thiết kế thế nào để tăng sức thu hút, không bị người đi đường vứt bỏ ngay khi vừa nhận được?
2. Bến xe buýt, chung cư và cổng trường, địa điểm nào phát tờ rơi hiệu quả hơn?
3. Thời điểm tốt nhất để phát tờ rơi là khi nào?
4. Những người như thế nào sẽ thích nhận tờ rơi? Họ có phải là đối tượng khách hàng cần hướng tới không?
5. Làm thế nào để tìm được đối tượng kinh doanh tiềm năng giữa một đám đông người qua lại?
6. Làm thế nào để tránh xảy ra va chạm khi gặp đối thủ cạnh tranh tại cùng một địa điểm?

Vậy đây, những việc tuy nhỏ nhưng ẩn chứa rất nhiều điều đáng học hỏi trong đó, mà bạn không dễ dàng nhìn thấy.

Hiện nay, không ít bạn sinh viên rất hứng thú với công việc bán thời gian ở văn phòng, vì các nguyên nhân:

- Công việc tương đối ổn định, thù lao cũng khá khảm hơn.
- Có thể trực tiếp rèn luyện nhiều kỹ năng.
- Có thể coi là bước đệm cho một công việc trong tương lai.

Cơ hội làm việc bán thời gian ở văn phòng yêu cầu các bạn sinh viên phải có năng lực và kỹ năng nhất định nào đó. Những công việc đơn giản như gia sư, bán báo, phát tờ rơi, giao hàng, kinh doanh, cộng tác

viên báo chí, quét dọn vệ sinh, quản lý thư viện... thì yêu cầu đơn giản hơn và dễ dàng tìm kiếm hơn.

Đi gia sư có lẽ là công việc nhiều bạn sinh viên chúng ta lựa chọn nhất. Mức giá trả cho một giờ dạy chỉ ở mức trung bình nhưng công việc này cũng đòi hỏi kỹ năng giao tiếp, kỹ năng truyền đạt và một kiến thức nền tảng cần thiết. Những điều này sẽ rất có lợi cho công việc của bạn sau này.

Điều quan trọng nhất của việc bồi dưỡng năng lực không phải là bạn làm nghề gì, mà là trong quá trình làm bạn học hỏi và tư duy được những điều gì.

Khi tìm việc làm thêm ở các trung tâm môi giới việc làm, các bạn cần lưu ý để không bị lợi dụng. Một số nơi yêu cầu bạn đặt cọc tiền trước, sau đó lại khất lần khất lượt hoặc lấy lý do để “phủi tay” các bạn. Hoặc có nơi bắt ép các bạn phải làm thêm những công việc không đúng với hợp đồng thỏa thuận ban đầu hoặc tùy tiện bắt lỗi để trừ lương do đa phần các bạn sinh viên chưa nắm rõ các quy định về sử dụng lao động. Ghi nhớ những điều này, các bạn sẽ tránh nhận phần thua thiệt về mình. Những điều này sẽ vẫn còn giá trị khi bạn thực sự bước ra và kiếm sống.

14. Chung sống cùng bạn bè khó hay dễ?

“Ba chiếc chìa khóa dẫn tới cuộc sống mãn nguyện: quan tâm tới người khác, dám làm vì người khác, chia sẻ cùng người khác”

- William Arthur Ward

Trước khi học đại học, nhiều bạn chỉ quen sống trong sự chiều chuộng của cha mẹ nên khi phải ở ký túc xá hay thuê nhà, họ mới gặp rắc rối vì phải chung sống với người khác trong môi trường tập thể. Khi sống trong môi trường như vậy, bạn sẽ phải học cách suy nghĩ cho người khác và tôn trọng sự riêng tư của họ.

Sống trong một tập thể như ký túc xá dễ xảy ra mâu thuẫn giữa những tính cách khác nhau. Mâu thuẫn “châm ngòi” từ những chuyện rất vặt vãnh rồi sau đó bị nhân lên do tính cách bùng nổ của các bạn trẻ. Có bạn vô tình không quan tâm tới cuộc sống của bạn cùng phòng nửa đêm vẫn “tám” điện thoại, “cày” game âm ỉ, rác vứt khắp phòng, tùy tiện dùng đồ của người khác... Sự vô tâm này thật khó chấp nhận, nhưng nếu nói thẳng thì sợ mất lòng, còn nhắc khéo thì có vẻ như không mấy hiệu quả.

Theo kinh nghiệm chung sống thì khó có thể uốn nắn được những bạn trẻ này, vì từ bé họ đã quen nhận sự chăm sóc vô điều kiện của cha mẹ, chưa bao giờ phải quan tâm đến người khác. Vậy làm cách nào để đối phó với những người bạn cùng phòng vừa vô tâm lại vừa cứng đầu như vậy?

Tôi có hai lời khuyên: Thứ nhất, tổng hợp ý kiến của các bạn cùng phòng khác để cùng nhau đưa ra những quy định về cách sống và giao tiếp trong phòng. Thứ hai, đưa vấn đề này ra cán bộ lớp hoặc ban quản lý ký túc xá, tổ chức một buổi thảo luận chung, sau đó thống nhất một bản nội quy ký túc xá, yêu cầu mọi thành viên thực hiện nghiêm túc.

Thực ra, mâu thuẫn trong thói quen sinh hoạt rất dễ giải quyết, chỉ cần chuyển phòng là mọi việc sẽ ổn thỏa. Nguy hiểm hơn, đã có không ít bạn bị lây nhiễm thói quen sống tiêu cực từ các bạn cùng phòng như chơi điện tử, đánh bài, lô đề, tám chuyện... tối ngày. Ảnh hưởng là điều không thể tránh khỏi khi bạn ở chung một môi trường với những bạn như vậy nhưng đừng vì thế mà dễ dãi với bản thân, vứt bỏ sự nỗ lực. Bạn cũng không nên coi thường họ, khi có thời gian nên đi “giao lưu” cùng họ (tất nhiên phải có chừng mực nào đó), chắc chắn bạn sẽ biết thêm được nhiều điều mới đấy.

Thực ra giao tiếp với các bạn ở chung phòng chỉ là một phần trong kỹ năng giao tiếp xã hội mà bạn cần rèn luyện. Hãy cố gắng sống chân thành với người khác, nhất là bạn học của chúng ta. Nhưng cũng cần phải nhanh nhạy đoán biết khi nào nên đối xử chân thành được, khi nào lại thực dụng, với ai thì chân thành và phù phiếm với những ai... Bởi vì trong xã hội có đủ các hạng người, không nên chỉ dùng một phương thức để giao tiếp với tất cả.

Khi học được cách chung sống với các bạn trong phòng, bạn sẽ có thêm kinh nghiệm về đối nhân xử thế. Học cách giao tiếp là một quá trình học hỏi không ngừng và đầy khó khăn. Trên chặng đường đó, bạn có thể bị hiểu nhầm, bị coi thường, bị bắt nạt, bị tổn thương. Không ít bạn trẻ kể rằng họ luôn đối xử thật lòng với người khác

nhưng người khác lại không đối xử với họ như vậy? Tình huống này vô cùng phổ biến vì ai cũng coi trọng sự cho đi của bản thân mà coi nhẹ sự cho đi của người khác. Biết đâu trong lúc bạn đang than thở như vậy lại có ai đó khác cũng đang oán trách bạn. Chỉ có một bí quyết cho bạn, đó là: đừng buồn phiền vì hiểu lầm nhỏ nhặt trong giao tiếp. Hãy cứ tin tưởng, cho đi và giúp đỡ người khác. Đừng mong chờ sự biết ơn từ họ, vì cái được lớn nhất của bạn là sự thanh thản trong tâm hồn.

15. Giao tiếp với ai, bạn dễ trở thành người như vậy

“Hãy chậm rãi khi chọn bạn, và càng chậm hơn khi thay bạn.”

- Benjamin Franklin

Tính cách của mỗi người là kết quả của một quá trình tương tác với hoàn cảnh xung quanh. Thích giao tiếp với ai, bạn càng có xu hướng trở thành người như vậy.

Muốn trở thành một người có suy nghĩ độc lập, chúng ta càng nên tiếp xúc và kết bạn với những người có tư duy như vậy.

Vậy những người nào thường có suy nghĩ độc lập? Làm thế nào để xây dựng một mối quan hệ tốt đẹp với họ?

Những người thích đọc sách hay thích đi du lịch có phải là những người thích tư duy độc lập không?

Thường những người tư duy độc lập thích đọc sách, thích du lịch, thích giao lưu, nhưng tiêu chuẩn quan trọng đó là: họ dám chịu trách nhiệm với sự lựa chọn của mình.

Một người bạn có đầu óc tư duy không phải là người có thể lắng nghe bạn hay luôn tán đồng quan điểm với bạn. Bạn khó tìm người đó ở xung quanh mình nhưng không thiếu nếu bạn bỏ công sức ra để tìm kiếm trên mạng xã hội. Mỗi người họ đều có vòng kết nối của riêng mình. Bạn không cần phải tìm kiếm tất cả những người mạnh

về tư duy, mà chỉ nên tập trung vào đôi ba người bạn thực sự quan tâm và ấn tượng.

Thời đại Internet với rất nhiều phương thức tương tác cá nhân đã mở ra cho bạn rất nhiều cơ hội. Bạn có thể tìm thấy họ qua các đặc điểm như sau:

1. Họ từng ra sách có chất lượng.
2. Khi đọc được một cuốn sách hay, hãy tìm kiếm tác giả đó qua Facebook, Twitter hay blog. Những người bạn trong danh sách của họ phần nhiều sẽ là người có tính cách giống họ.
3. Họ thích tổng kết những điều đã trải qua trong cuộc sống, công việc và chia sẻ trên trang cá nhân.
4. Họ thích đọc sách và thường xuyên giới thiệu sách cho bạn bè.
5. Cuộc sống của họ phong phú nhiều màu sắc, thậm chí những điều nhỏ bé của họ cũng khiến cho người khác cảm thấy thích thú và vui vẻ.
6. Họ ăn nói ôn hòa, thấu tình đạt lý, dám thừa nhận sai lầm, nhưng cũng rất kiên trì theo đuổi quan điểm cá nhân của mình.

Vậy làm thế nào để bạn tương tác với những người đó?

Đầu tiên, bạn cần hiểu một cách đúng đắn: muốn học cách tư duy độc lập không phải là nhất định chỉ kết bạn với những người như vậy, tôi nói rằng quen với nhiều người có tư duy độc lập thì xác suất bạn trở thành người như vậy sẽ lớn hơn mà thôi.

Thứ hai, không nhất thiết phải làm bạn với những người như vậy, vì có lẽ họ cũng rất bận rộn. Bạn chỉ cần quan tâm đến họ, dung nạp những tư duy và góc nhìn mà họ chia sẻ. Dần dần, bạn sẽ học được cách tư duy độc lập.

Thứ ba, hãy phân tích cách thức đặt vấn đề và giải quyết vấn đề của họ. Họ quản lý tiến độ công việc của mình ra sao? Làm thế nào để họ khắc phục được sự trì trệ của bản thân? Họ thích thể loại sách gì, thích thảo luận về chủ đề gì, làm thế nào để họ giữ được sự cân bằng giữa cuộc sống và công việc?

Học cách quan sát chính là một cách để bạn học tập từ họ.

16. Nên học tiếp thạc sỹ hay đi xin việc?

“Những người kén cá chọn canh rất bất hạnh; chẳng thứ gì làm họ thỏa mãn.”

- La Fontaine

Học thạc sỹ hay đi xin việc? Rất nhiều bạn sinh viên đã băn khoăn câu hỏi này khi vừa nhận tấm bằng tốt nghiệp đại học.

Rất nhiều bạn muốn học lên thạc sỹ không phải vì muốn chuyên tâm nghiên cứu chuyên ngành mình đã học mà vì họ chưa sẵn sàng để thích ứng với xã hội. Họ muốn qua thời gian học thạc sỹ để trì hoãn thời gian hòa nhập, và để làm đẹp thêm cho bộ hồ sơ xin việc của mình.

Học thạc sỹ hay đi tìm việc do bạn quyết định. Chúng đều không phải là mục tiêu cuối cùng của cuộc đời chúng ta. Mục tiêu cuối cùng và lớn nhất là khiến cho bản thân và gia đình chúng ta hạnh phúc, thạc sỹ hay công việc chỉ là hai con đường khác nhau để hướng tới mục tiêu nên thật khó để phán đoán xem con đường nào tốt hơn.

Cuộc đời được tạo thành từ những lựa chọn, mỗi lựa chọn đều có cái giá của nó, đã chọn A thì phải từ bỏ B. Bạn phải phân tích xem A hay B là phù hợp trong điều kiện hiện tại. Điều trớ trêu là dù chọn A hay B thì bạn đều có thể thành công hoặc thất bại, không có lựa chọn nào là an toàn tuyệt đối cả.

Tôi cảm thấy rất kỳ lạ khi thấy nhiều bạn sinh viên tiêu tốn bao nhiêu thời gian chỉ để phân tích hơn thiệt của việc học thạc sỹ và tìm việc. Thậm chí có bạn còn đặt là một lô những giả thiết dạng như: nếu như phải chuẩn bị thi đầu vào thạc sỹ thì sẽ không thể chuẩn bị hồ sơ và đi phỏng vấn; nếu như chuẩn bị đi phỏng vấn, thì không thể ôn thi đầu vào được. Ôi, cái vòng luẩn quẩn! Tại sao họ không tận dụng khoảng thời gian đó để chứng minh sự lựa chọn của mình là đúng đắn?

Tôi từng biết có bạn sinh viên tốt nghiệp Học viện Ngoại giao, trên tay vừa cầm thông báo nhập học thạc sỹ mà vẫn có trong tay tờ giấy tuyển dụng của 3 – 4 công ty có tiếng, trong khi vẫn có thời gian đi du lịch, tận hưởng cuộc sống. Ai nói với bạn rằng trong thời gian luyện thi thạc sỹ chỉ có thể làm được một việc đó thôi? Ai nói với bạn rằng toàn bộ thời gian và công sức nên dồn cho một lựa chọn duy nhất mới có thể mang đến hiệu quả tối ưu? Đừng tự tạo ra những cái bẫy logic cho chính mình, sau đó lãng phí thời giờ để suy xét, thời gian đó đủ để bạn viết được một bản CV tốt và gửi đến cả tá công ty rồi.

Với 24 tiếng mỗi ngày, bạn cần 8 tiếng để ngủ nghỉ, 2 tiếng để ăn uống, 2 tiếng để vui chơi, 10 tiếng để học tập, kể cả như vậy, bạn vẫn còn 2 tiếng để chuẩn bị tìm việc. Thi thạc sỹ và tìm việc vẫn có thể làm cùng một lúc, đã có rất nhiều người vừa đi học vừa đi làm mà vẫn sắp xếp được thời gian ổn thỏa đấy thôi. Đừng tốn quá nhiều thời gian để suy xét vì đó chỉ là giai đoạn bạn né tránh hiện thực và phó mặc thời gian trôi mà bạn không hay biết.

Dẫu bạn không gặp may trong kỳ thi đầu vào thạc sỹ thì bạn vẫn có thể đi tìm việc. Đừng tự tưởng tượng ra xem nếu thi trượt thì hậu

quả sẽ thảm họa thế nào. Đừng giẫm lại vết chân của những người đã thất bại chỉ vì tự đặt ra những giả thiết đen tối. Hãy luôn nhớ rằng: cuộc đời không bị điều khiển bởi một lựa chọn duy nhất. Con người thường hay quy kết thất bại của hiện tại là do sự lựa chọn sai lầm ở quá khứ, mà quên rằng lựa chọn quan trọng nhất để quyết định tương lai là phải lập tức đưa ra lựa chọn ngay từ thời điểm hiện tại.

17. Lựa chọn phương hướng học thạc sỹ tốt nhất

“Người không mạo hiểm điều gì, không làm gì, không có gì, chẳng là gì. Anh ta có thể tránh được đau buồn và thống khổ, Nhưng anh ta không thể học hỏi, cảm nhận, thay đổi, trưởng thành hay thực sự sống.”

- William Arthur Ward

Lấy được tấm bằng thạc sỹ thì nhất định sẽ tìm được một công việc tốt? Chưa chắc. Với nhiều công việc hiện nay, tấm bằng thạc sỹ chưa thể chứng minh cho thực lực của bạn, chỉ những kinh nghiệm thực tiễn và tiềm năng mà bạn thể hiện mới đủ sức thuyết phục các nhà tuyển dụng.

Thử suy nghĩ thêm: nghiên cứu sinh của các trường nổi tiếng sẽ “có giá” hơn chẳng? Điều này thì chắc chắn. Các trường nổi tiếng thường có số lượng học viên tương đối lớn, điều này đồng nghĩa với việc bạn sẽ có cơ hội để làm quen với nhiều người hơn và có thể nhận được sự chia sẻ, giúp đỡ sau khi tốt nghiệp. Ở Việt Nam, các trường nổi tiếng thường tập hợp được một đội ngũ giảng viên rất chất lượng, nên bạn có nhiều cơ hội để được đào tạo bài bản hơn.

Trước kia, khi quyết định thi lên thạc sỹ, tôi cũng lựa chọn thi tại trường mà mình đang học vì thành tích chuyên ngành khi đó của tôi không có gì nổi trội, thi trường mình đã quen học sẽ cảm thấy chắc

ăn hơn. Lựa chọn này có ba điểm tốt: một là tiện cho việc ôn tập, hai là sẽ nắm rõ các thông tin liên quan đến chuyên ngành và thầy cô hướng dẫn trong trường; ba là xác định mục tiêu học các môn chuyên ngành tốt hơn.

Nếu bạn không ngại mạo hiểm, quyết tâm lựa chọn các trường danh tiếng và chuyên ngành “khó nhằn”, thì điều duy nhất bạn có thể làm là dốc toàn lực cho việc ôn tập để đưa mình đến gần với mục tiêu hơn.

Nếu như lựa chọn thi chuyên ngành hoàn toàn khác với chuyên ngành mà mình học đại học là điều không hề dễ. Hãy sớm bổ sung cho mình hệ thống kiến thức và lý luận cốt lõi. Chỉ khi nền tảng chuyên ngành vững vàng, bạn mới chắc chắn để tiến cao hơn.

Có một số bạn lựa chọn thi cao học không phải do ý nguyện của bản thân, mà xuất phát từ sự thúc ép của cha mẹ. Nghe theo lựa chọn của cha mẹ là đúng hay sai? Điều này chưa thể quyết định được. Khi có những ý kiến bất đồng, tốt nhất là cả gia đình nên chia sẻ bình đẳng và tính toán cẩn kẽ để đưa ra lựa chọn đúng đắn nhất.

Sau khi tìm hiểu chuyên ngành mà mình định thi, các bạn hãy xem xét các nhân tố dưới đây để đánh giá một cách khách quan những rủi ro có thể xảy ra:

Nhân tố	Phương hướng đánh giá
Mức độ nổi tiếng của trường	Mức độ cạnh tranh đầu vào của các trường nổi tiếng là rất cao.
Mức độ nổi tiếng của chuyên ngành	Mức độ cạnh tranh đầu vào của các chuyên ngành nổi tiếng là rất cao.
Mức độ nổi tiếng của thầy cô	Tỷ lệ lựa chọn các thầy cô nổi tiếng hướng dẫn là khá cao.
Vị trí địa lý	Các trường ở thành phố lớn hoặc khu vực trung tâm có nhiều áp lực.
Chỉ tiêu tuyển sinh	Chỉ tiêu ít khiến tỷ lệ đỗ của bạn thấp.
Điểm sàn tuyển sinh những năm gần đây	Điểm sàn cao, độ khó cũng cao.
Tỷ lệ tuyển sinh những năm gần đây	Số lượng thí sinh nhiều thì áp lực cạnh tranh lớn.
Tỷ lệ tuyển sinh đối với sinh viên ngoài trường những năm gần đây	Đại đa số các trường đều có các điều kiện ưu tiên cho các sinh viên trong trường.
Tài liệu sử dụng của khoa, chuyên ngành	Có phù hợp với tài liệu chuyên ngành của bạn không.
Quy định về học phí và học bổng	Tìm hiểu về chi phí khi học cao học.

18. Tại sao tôi không muốn đi làm?

“Thật khó mà suy nghĩ cao cả khi người ta chỉ nghĩ tới việc kiếm sống.”

- Jean Jacques Rousseau

Nếu như có thể lựa chọn, tôi chắc chắn rằng có không ít các bạn sinh viên muốn sống mãi những ngày tháng sinh viên vô ưu vô lo, không muốn đi làm. Không chỉ các bạn sinh viên, những người đi làm lâu năm muốn bỏ việc cũng rất nhiều. Chọn công việc cũng là chọn trách nhiệm, lý do khiến nhiều người không muốn tìm việc đa phần là vì lo sợ bản thân không thể cáng đáng được những thử thách và áp lực trong công việc.

Tôi hoàn toàn hiểu được tâm lý của các bạn sinh viên mới ra trường. Khi chưa có sự chuẩn bị về kiến thức và kỹ năng, nay đột nhiên bị “quăng” vào một môi trường hoàn toàn xa lạ, câu chuyện trở nên thật khủng khiếp và đủ để khiến chúng ta gục ngã. Thực ra nguyên nhân gục ngã không phải do áp lực công việc mà do nỗi sợ hãi vô hình kia. Thất bại rồi thì sao chứ?

Không chỉ riêng bạn, ai cũng phải vượt qua cửa ải này! Khi sắp thi tốt nghiệp đại học, một hôm tôi chợt thẫn thờ suy nghĩ, không biết sau này mình sẽ làm gì và phải bắt đầu từ đâu. Nhưng một thời gian sau, tôi đã biết mình phải làm gì: viết một tập hồ sơ và dốc toàn lực để tìm việc, kể cả công việc “tép riu”, không đúng với sở trường, tôi cũng không bỏ qua.

Có một số bạn không muốn đi làm không phải vì không có công ty nào chịu nhận, mà vì họ không thích những công ty đó, tâm lý của họ là: “Không tìm được công việc tốt thì thà thi lên cao học còn hơn!” Với những bạn trẻ này, tôi có một lời khuyên: xã hội đang ngày càng mở cửa, chắc chắn sẽ có nhiều cơ hội việc làm, nhưng những công việc thuộc nhóm ngành dịch vụ cao cấp, trong môi trường văn phòng lại rất ít. Cộng thêm tình trạng lạm phát đang lan rộng, tìm được một công việc hoàn toàn vừa ý lại càng khó.

Có hai con đường dẫn chúng ta đến với mục tiêu: một là nhảy vọt, hai là từng bước tiến lên. Thực tế thì hầu hết chúng ta chỉ có thể lựa chọn phương án hai khi chưa có một kỹ năng đặc biệt nào đó khiến người khác ngưỡng mộ, chưa hiểu biết thật rõ lĩnh vực hoặc công việc mà mình yêu thích.

Nếu như chúng ta chỉ dán mắt vào các công ty trong bảng xếp hạng Fortune và mơ tưởng thì khó mà tìm được công việc mơ ước. “Làm việc trước, chọn việc sau” là một kế sách không hề tồi. Bởi trước hết bạn phải học cách đối mặt với hoàn cảnh khó khăn, chứ không phải chờ đợi đến khi được đặt vào một môi trường mơ ước mới xuất phát. Chí tiến thủ phải được rèn luyện qua giông bão, chứ không phải qua những ngã rẽ khi gặp khó khăn.

Tôi từng nghe chuyện của một cậu sinh viên vừa ra trường kể lại rằng mẹ cậu có người quen làm tuyển dụng cho một công ty phần mềm nổi tiếng ở Hà Nội. Cậu chỉ cần đến phỏng vấn vài ba câu là chắc chắn được nhận vào làm với lương tháng xấp xỉ 15 triệu. Không ngờ cậu ấy nhất mực từ chối, còn nói với mẹ rằng sẽ tự thân vận động, không cần nhờ đến sự trợ giúp hay mối quan hệ nào. Mẹ cậu giận dữ, bạn bè chê cười nói cậu ngốc nghếch. Trong thị trường việc

làm đang ngày càng khắc nghiệt như hiện nay, hành động như cậu bạn này thật hiếm hoi.

Khi nghe tôi kể lại câu chuyện này, mỗi người có một đánh giá khác nhau. Có người cho rằng cậu sinh viên nên nghe theo sự sắp xếp của mẹ, rồi sau này đủ lông đủ cánh muốn làm gì cũng được. Nhưng cũng có không ít người ngưỡng mộ cậu, cho rằng thanh niên nên tự xây dựng tương lai của chính mình, không nên nhờ vào các mối quan hệ.

Thực ra, việc nên hay không nên dựa vào các mối quan hệ không phải là vấn đề quá quan trọng. Điều cốt lõi nhất ở đây là: bạn có muốn làm công việc đó và có đủ khả năng để đảm đương hay không?

Tôi từng đọc hoặc nghe đâu đó những câu đại ý như: “Trong thời đại này, thôi thì cố làm lụng lấy một vài tỷ để con mình sau này sung sướng vậy!” Ngẫm kỹ câu nói này bạn sẽ thấy nó chứa đựng rất nhiều vấn đề. Hóa ra bố mẹ bán mồ hôi, sôi nước mắt chỉ để con cái của mình hưởng thụ cả đời hay sao? Khi cha mẹ có ý nghĩ như vậy thì con cái sẽ không thoát khỏi tâm lý dựa dẫm, không có ý chí vươn lên. Như vậy thật đáng tiếc biết bao.

Lý do lớn nhất để chúng ta chăm chỉ làm việc là để thể hiện giá trị của bản thân và đóng góp cho xã hội. Vì thế, các bạn trẻ đừng ngại tự chủ. Nếu bạn có khả năng, hãy tìm cơ hội để thể hiện khả năng của mình, đừng tự mình biến thành gánh nặng của gia đình và xã hội.

19. đi làm tự nhân hay thi vào công chức?

“Tiền bộ không được tạo ra bởi những người an phận.”

- Frank Tyger

Tìm việc, thi cao học và thi công chức là ba phương án mà hầu hết các bạn sinh viên sắp tốt nghiệp đại học phải lựa chọn, mỗi phương án lại dẫn đến một cái khó khác nhau.

Nếu để ý bạn sẽ thấy vào mỗi kỳ tuyển công chức, các thí sinh đến dự đông như trẩy hội dù số lượng tuyển vào có khi không tới 2 chữ số. Điều gì lý giải cho việc các bạn trẻ không muốn làm nghệ thuật, nghiên cứu khoa học hay những gì mình thích, mà lại muốn gửi mình vào chốn công chức vốn “thừa người thiếu chất” để mưu cầu một cuộc sống an nhàn?

Nhiều người vẫn tin vào câu chuyện hoang đường rằng chất lượng cuộc sống không quyết định bởi sự nỗ lực của bản thân mà do họ làm việc ở đâu. Căn bệnh hoang tưởng này đã ăn sâu vào suy nghĩ của cha mẹ và cả các bạn trẻ, khiến họ sẵn sàng tiêu tốn bao của cải để “chạy cửa sau” vào làm nhà nước với lương ba cọc ba đồng, miễn là để không bị thất nghiệp, sau này có bổng lộc rơi vãi, về già có lương hưu... Đây thực sự đã là một căn bệnh của thời đại rồi.

Mặc dù các bạn sinh viên muốn có được công việc yên ổn như đời công chức, nhưng đôi khi, trong thâm tâm họ vẫn nảy sinh cảm giác chống đối với công việc này. Xuất phát thấp của họ không cho họ nhiều cơ hội “leo cao”, cả đời chỉ làm một nhân viên quèn, an nhàn

nhưng cũng không có tương lai. Lựa chọn công việc này cũng giống như mua một cuốn phim xem đi xem lại, chẳng có tình tiết gì bất ngờ, đều đều và nhàm chán.

Các ông bố bà mẹ đều cho rằng: làm nhà nước vừa nhàn hạ, vừa chắc ăn nhất. Còn các bạn, bạn nghĩ sao? Cuộc đời phía trước còn rất dài, bạn đã vội vứt bỏ hoài bão của mình để nhận một công việc nhà nước yên ổn chứ? Hãy trả lời hai câu hỏi trước khi quyết định chọn nó hay không: thứ nhất, bạn thực lòng muốn sống tẻ nhạt như vậy cả đời sao?; thứ hai, bạn có dám chắc chắn trong tương lai, Việt Nam sẽ vẫn duy trì đội ngũ công chức với quy mô khổng lồ như bây giờ không?

Sau 10 hoặc 20 năm, những người từng thi trượt công chức có lẽ sẽ rất vui mừng vì khi đó mình đã thi trượt. Bởi với áp lực tài chính ngày càng lớn, chính phủ sẽ cắt giảm nhân sự (hiện nay, Việt Nam đang có dự thảo cắt giảm 100.000 biên chế), những người bị loại phải tìm việc từ đầu chắc chắn sẽ khó có thể cạnh tranh với những người đã có kỹ năng và kinh nghiệm phong phú khác.

Có một câu chuyện hài như sau:

Một tỷ phú nọ đi dạo trên bờ biển, bỗng nhìn thấy một người ăn xin đang ôm đàn ghi-ta nằm phơi nắng.

Tỷ phú hỏi: “Này, tại sao cậu không đi làm?”

Người ăn xin trả lời: “Tại sao tôi phải đi làm?”

“Để kiếm tiền chứ còn gì nữa!”

“Kiếm tiền để làm gì?”

“Có tiền sẽ mua được nhà, ăn ngon mặc đẹp, và còn có thể tận hưởng hạnh phúc gia đình nữa!”

“Sau đó thì sao?”

“Khi cậu già rồi, thì có thể vô lo vô nghĩ, giống như tôi đây, mỗi ngày đều có thể đi dạo bộ và phơi nắng.”

“Không phải bây giờ tôi đang ở bờ biển và phơi nắng đấy sao?”

Rất nhiều người sau khi đọc xong câu chuyện tiểu lâm này đều thấy mình có gì đó giống như người ăn xin kia. Bạn đã thấy cái nhìn của người từng trải và người chưa từng trải khác nhau thế nào chưa?

Nếu bạn muốn tìm kiếm một sự bảo đảm trong tương lai, hãy đi theo lý tưởng của bản thân. Cần trải nghiệm đủ đầy bạn mới dám khẳng định lý tưởng theo đuổi cả đời của mình là gì. Khi theo đuổi lý tưởng, bạn sẽ nhận lại sự tự do trong tâm hồn, dẫu con đường đi đến tự do đó phải trải qua không ít đau đớn.

20. Tìm hiểu về đơn vị mình ứng tuyển thế nào?

“Trước khi nói, hãy lắng nghe. Trước khi viết, hãy suy ngẫm. Trước khi tiêu pha, hãy kiểm tiền. Trước khi đầu tư, hãy tìm hiểu. Trước khi phê phán, hãy chờ đợi. Trước khi cầu nguyện, hãy tha thứ. Trước khi bỏ cuộc, hãy thử. Trước khi nghỉ hưu, hãy tiết kiệm. Trước khi chết, hãy cho đi”

- William Arthur Ward

Trước khi quyết định nộp đơn xin việc hoặc phỏng vấn, chúng ta nên tìm hiểu rõ ràng về công ty tuyển dụng. Có nhiều cách để “nghe ngóng”, có người thì hỏi người quen, có người đánh liều đến phỏng vấn để nhìn tận mắt... nhưng lựa chọn cách nào bạn cũng nên căn cứ theo các tiêu chuẩn sau đây để đánh giá:

Những điều cần tìm hiểu	Phương pháp phân tích
Phương thức tuyển dụng	Công ty đó có đăng tin tuyển dụng trên các trang báo mạng hoặc tạp chí nổi tiếng, có lượng truy cập cao hay không.
Công cụ tìm kiếm	Nhập tên công ty đó vào công cụ tìm kiếm (google.vn), các thông tin liên quan đến công ty (trang chủ, sản phẩm có lượng truy cập cao...) càng nhiều, công ty đó càng đáng tin cậy.
Kiểm tra bản quyền	Kiểm tra thông tin bản quyền các sản phẩm của công ty đó trên trang mạng của Cục Sở hữu trí tuệ. Nếu có thì công ty đó đáng tin cậy.
Quy mô công ty	Nhân viên nhiều chứng tỏ dòng tiền mặt hàng tháng của công ty ổn định. Nếu công ty đó có chi nhánh hoặc đội ngũ tiếp thị ở nhiều tỉnh thành, điều đó chứng tỏ họ đang tiến đến mục tiêu quy mô hóa doanh nghiệp.
Địa điểm làm việc	Tìm kiếm địa chỉ liên hệ của công ty, càng ở gần trung tâm thành phố hoặc những nơi có giá mặt bằng cho thuê cao thì chứng tỏ thực lực của công ty đó tốt.
Niên hạn thành lập	Những công ty thành lập từ 7 năm trở lên chắc chắn đáng tin cậy hơn.
Vốn đăng ký	Kiểm tra vốn đăng ký doanh nghiệp trên trang mạng của Bộ Công thương, vốn đăng ký đơn vị đó càng cao càng đáng tin cậy, còn nếu không tìm thấy, chắc bạn đã hiểu lý do.
Phương thức quảng cáo	Xác minh xem công ty đó có quảng cáo sản phẩm trên các phương tiện truyền thông đại chúng với tần suất ổn định hay không.
Hotline	Gọi thử đến số điện thoại hoặc tổng đài của công ty, xác minh cung cách trả lời và thái độ nhân viên trực ban có chuyên nghiệp hay không.

Nếu như thời gian quá gấp, không kịp tìm hiểu hết những điều ở trên, bạn có ba phương án:

1. Tìm website của công ty đó, đánh giá trình độ thiết kế, các tin tức cập nhật và lượng người truy cập trên website.
2. Nhập tên công ty vào các công cụ tìm kiếm (google.vn, bing...), các thông tin liên quan (trang chủ, sản phẩm có lượng truy cập cao...) càng nhiều, công ty đó càng đáng tin cậy.
3. Hỏi ý kiến đánh giá của những người đã từng làm việc hoặc từng tìm hiểu qua về công ty đó.

21. Làm thế nào để viết hồ sơ xin việc?

“Sự may mắn vì có được tài năng là không đủ, anh còn phải có tài năng tìm được may mắn”

- Hecto Berlioz

Hồ sơ xin việc cũng giống như một tấm danh thiếp, nó không bảo đảm cho sự thành công của bạn nhưng nếu không chăm chút cho nó thì hồ sơ xin việc của bạn sẽ dễ bị nhà tuyển dụng liếc qua rồi gạt sang một bên.

Điều cốt lõi của việc viết hồ sơ xin việc không phải là phải làm cho thật độc đáo mà là phải nêu bật được sở trường của mình, khiến nhà tuyển dụng bị thuyết phục rằng các kỹ năng của bạn thực sự phù hợp với vị trí tuyển dụng, bạn có đủ tự tin và đã chuẩn bị sẵn sàng cho quá trình phỏng vấn trực tiếp.

Không nên quá đề cao bản thân mà làm một bộ hồ sơ dày cộp. Hầu hết các nhà tuyển dụng đều dị ứng với hồ sơ phức tạp và hơi có phần lộn xộn như vậy.

Nếu xin việc vào những ngành nghề khác nhau, hãy bỏ thời gian để viết những bản CV với nội dung tương ứng, chú trọng tới các kỹ năng khớp với yêu cầu tuyển dụng. Không ít bạn mắc cùng một lỗi là tìm hoặc sao chép CV của người khác rồi điền thông tin cá nhân của mình vào. Thực ra sao chép cũng không có vấn đề gì nhưng bạn nên nhớ rằng: mô phỏng để sáng tạo, chứ không nên rập khuôn làm theo người khác.

Sinh viên vừa ra trường thường gặp vấn đề về kinh nghiệm làm việc nên khó thuyết phục được nhà tuyển dụng. Nhưng càng như vậy, bạn càng phải nghĩ cách sao cho hồ sơ của mình lọt vào tầm ngắm của người tuyển dụng. Điều này không hề mâu thuẫn, bởi một người sáng tạo và dám làm cũng đang được đánh giá cao đấy chứ!

Nếu giỏi ngoại ngữ, bạn hoàn toàn có thể viết một bản CV tiếng Anh phụ kèm tiếng Việt (dù đơn vị đó có yêu cầu hay không). Nếu thành thục tin học văn phòng và có sở trường viết văn, bạn có thể sắp xếp bố cục hoặc câu chữ sao cho thu hút (nhưng cũng không nên quá lạm dụng). Nếu hiểu rõ về một lĩnh vực nào đó, bạn có thể sử dụng một số thuật ngữ chuyên ngành trong nội dung CV.

Trong hồ sơ xin việc, năng lực của một người không chỉ được dựa trên những giới thiệu mà còn qua những thông tin mà bạn lựa chọn. Nhiều bạn nhầm tưởng rằng viết CV là để “khoe” kinh nghiệm, bằng cấp để chứng minh khả năng của bản thân. Nhưng thực ra, những bạn sinh viên vừa mới tốt nghiệp ra trường chỉ cần viết rõ ràng rằng: mình có thể làm tốt vấn đề gì, đã có trải nghiệm nào thành công để chứng minh điều đó.

Những bạn không tốt nghiệp ở những trường nổi tiếng hoặc có bằng cấp trung bình thường có chung một nỗi lo: mình không có gì nổi trội, bằng cấp cũng tầm thường, công ty đó chắc sẽ chẳng để ý đến mình đâu. Vậy các bạn phải làm sao?

Không thể thay đổi được thực tế rằng đa số đơn vị tuyển dụng đều ưu tiên những ứng viên tốt nghiệp từ các trường danh tiếng hoặc có thành tích học tập xuất sắc. Nhưng bạn nên tự nhắc mình rằng, một người có năng lực sẽ không bao giờ phải lo sợ rằng bằng cấp của

mình tầm thường, những người lo sợ bằng cấp của mình tầm thường đa phần là những người vì không có năng lực nên mới nhát gan như vậy. Nếu bạn không được hưởng chút hào quang danh tiếng nào từ trường của bạn thì hãy tìm cách để mang lại vinh dự cho trường. Hôm nay, nhà tuyển dụng nhận bạn vì bạn tốt nghiệp loại ưu từ trường nổi tiếng, nhưng nếu bạn không có thái độ cầu thị và kỹ năng mà công việc yêu cầu, vài ngày sau, họ sẽ loại bạn không thương tiếc. Tương lai nằm ở trong tay bạn, chứ không phải là chuyên ngành hay là bằng cấp.

Tôi tổng kết ra 4 lời khuyên để có một bộ hồ sơ xin việc tốt:

1. Viết CV ngay từ bây giờ

Đừng nên đợi đến năm cuối đại học mới bắt đầu viết CV, hay tích lũy và rèn luyện ngay từ năm thứ nhất. Đại đa số sinh viên không viết được một bản CV tốt không phải vì họ không có mẫu, mà đơn giản vì họ chưa từng viết bao giờ.

Bản CV nên được soạn ra trên word vì công cụ này phù hợp với thói quen làm việc của nhà tuyển dụng.

Nếu như bạn có thể dùng Power point hoặc các phần mềm trình bày khác thì cũng đừng ngại ngần áp dụng. Các công ty hiện đại hoạt động trong lĩnh vực nghệ thuật, thiết kế hoặc có nhu cầu tìm ứng viên có khả năng sáng tạo mới thường thích những CV như vậy. Lựa chọn hình thức nào cũng cần xuất phát từ nhu cầu đòi hỏi của công ty ứng tuyển.

Ảnh gửi kèm trong hồ sơ cần có phong thái tự tin, thanh lịch, mỉm cười, như vậy mới để lại ấn tượng cho người nhận hồ sơ.

2. Tìm hiểu nghiêm túc

Trước khi nộp hồ sơ, hãy tìm hiểu thật kỹ yêu cầu tuyển dụng và các thông tin liên quan đến công ty, sắp xếp hồ sơ căn cứ theo nhu cầu tuyển dụng, không nên thêm thắt quá nhiều nội dung thừa.

Thông thường, các công ty tuyển dụng thường yêu cầu ứng viên: Ảnh phải có thần thái, độ tuổi và chuyên ngành phải phù hợp, nội dung CV rõ ràng mạch lạc. CV nên bắt đầu bằng những thông tin cá nhân của bạn, ảnh chụp và mục tiêu nghề nghiệp.

3. Nội dung thiết kế

Thiết kế các tiêu đề to nhỏ trong CV cho hợp lý. Chỉ viết những nội dung làm nổi bật lên cá tính, kỹ năng và sở trường của bản thân, không nên viết dài dòng lan man.

Cố gắng khiến cho người tuyển dụng thấy được những điểm bạn nổi trội và có ưu thế hơn người khác. Có thể dùng con số, biểu đồ hoặc phương thức hình ảnh nào đó để thể hiện kỹ năng của bạn.

Nếu muốn ứng tuyển vào các lĩnh vực khác nhau, nên viết những bản CV với nội dung khác nhau, sao cho phù hợp với yêu cầu tuyển dụng, không nên chỉ sử dụng duy nhất một bản CV. Nếu có thành tích hoặc kinh nghiệm thành công trong quá khứ, hãy sử dụng font chữ nổi bật để giúp nhà tuyển dụng dễ nhận thấy.

4. Bố cục hợp lý

Một bản CV tốt không nên viết chi chít chữ – đó quả là một thử thách lớn cho sự kiên nhẫn của nhà tuyển dụng. Bản CV nhìn phải nên thanh thoát, ngắt đoạn rõ ràng và có khoảng trống vừa đủ. Hàng

ngày, bạn có thể học hỏi cách trình bày và bố cục từ các bài báo hay tạp chí.

CV chỉ viết một lần không phải là bản tốt nhất. Bạn trưởng thành mỗi ngày vì thế hãy thể hiện chúng trong bản CV bằng cách thường xuyên sửa chữa và cập nhật các thông tin mới.

22. Ký hợp đồng lao động xong lại cảm thấy hối hận

“Làm điều bạn thích là tự do. Thích điều bạn làm là hạnh phúc.”

- Frank Tyger

Tìm công việc khá khó khăn nên khi cơ hội đến, đa số các bạn sinh viên đều vội vã nắm lấy vì sợ sau này không có cơ hội nào tốt hơn. Nhưng khi bình tĩnh trở lại, các bạn mới phát hiện ra mình chưa xem xét kỹ các nhân tố quan trọng như mức lương, niềm yêu thích, địa điểm, cơ hội phát triển... và chưa hiểu rõ về công việc mình định làm. Hẳn các bạn sẽ cảm thấy hối hận vô cùng với quyết định của mình và muốn hủy hợp đồng lao động.

Có bạn thì lo xa hơn, biết là tìm ngay một công việc tốt là rất khó, các bạn liền tìm một công ty làng nhàng để lấy chỗ trước, chờ cơ hội tốt hơn tới sẽ hủy hợp đồng. Các bạn có biết việc đơn phương vi phạm hợp đồng sẽ phiền phức thế nào không?

Tốt nhất khi sắp tốt nghiệp, chúng ta nên làm một bản danh sách các công ty và vị trí mà mình mong muốn ứng tuyển. Chỉ cần lựa chọn được nơi phù hợp thì sau này bạn sẽ không hối hận khi ký hợp đồng lao động xong. Bạn hãy tưởng tượng quá trình phát triển của một nhân viên cũng giống như một cuộc thi maratong, bạn chỉ đạt đến được vị trí mà mình mong muốn khi nỗ lực kiên trì với sự lựa chọn

của mình. Bạn nên hạn chế nhảy việc, trừ khi điều kiện làm việc ở đó quá tồi tệ.

Khi muốn hủy hợp đồng, các bạn nên chú ý một chút về những rủi ro mình có thể gặp phải. Để đề phòng hiện tượng nhân viên nhảy việc, đặc biệt là các sinh viên có tâm lý “đứng núi này trông núi nọ”, rất nhiều doanh nghiệp đã đưa ra các quy định phạt khi phá vỡ hợp đồng, thường là vài triệu hoặc tương ứng với một tháng lương.

Nếu như ký kết hợp đồng lao động với doanh nghiệp trước khi tốt nghiệp, bạn cũng đừng vì thế mà từ bỏ quá trình chuẩn bị học cao học hoặc thi công chức nhà nước. Hãy chủ động kiến nghị với doanh nghiệp ghi chú thêm vào hợp đồng mục: “Nếu bên B trúng tuyển cao học hoặc thi đầu vào công chức nhà nước và xuất trình được giấy nhập học/giấy tuyển dụng, hợp đồng này sẽ không còn hiệu lực.” Trước khi đặt bút ký, bạn cần thương lượng về mức đãi ngộ cũng như mức phạt khi hủy hợp đồng để có những quyết định đúng đắn nhất.

Tất nhiên, khi tìm việc làm chúng ta không nhất thiết phải có hợp đồng lao động, rất nhiều công ty chỉ ký hợp đồng sau thời gian thử việc 1 – 3 tháng, thậm chí là 1 năm, sau đó nếu bạn tỏ ra phù hợp với công việc, công ty mới yêu cầu ký hợp đồng sử dụng lao động chính thức.

Nhìn chung, các bạn sinh viên cần suy xét thật kỹ trước khi ký hợp đồng lao động để không gặp phải những phiền phức không đáng có. Hãy xác định rõ ràng công việc mà mình muốn làm và kiên trì theo đuổi công việc đó đến cùng, bạn nhé!

23. Sinh viên lập nghiệp rất đáng được khích lệ

“Chỉ một vài người may mắn có những đường băng lớn dựng sẵn cho mình. Nếu bạn có đường băng như vậy, hãy cất cánh. Nhưng nếu bạn không có, hãy nhận thức được trách nhiệm của bạn là cầm xẻng lên và tự xây lấy cho mình, và cho những người sẽ theo sau bạn.”

- Amelia Earhart

Nếu như lập nghiệp là lý tưởng lớn nhất của bạn sau khi đã suy nghĩ kỹ và tích lũy được một kiến thức xã hội nhất định thì chắc chắn ai cũng sẽ ủng hộ bạn. Trước khi quyết định dấn thân, bạn cần xác định trước rằng “hố nước” mang tên lập nghiệp rất sâu, bạn phải tính toán thật kỹ trước mỗi bước tiến. Vẫn còn một lựa chọn khác cho bạn là đi làm công ăn lương trước, tích lũy cho mình một nền tảng kinh nghiệm và các mối quan hệ hữu ích rồi mới lập nghiệp? Xuất phát nhanh hay chậm đôi khi không quá quan trọng, quan trọng là bạn có đủ ý chí để kiên trì đi đến cuối con đường hay không mà thôi.

Ở quốc gia dân chủ và sáng tạo cao như Mỹ, lập nghiệp cũng không phải là một việc dễ dàng gì. Còn ở Việt Nam, bạn phải đối diện với nhiều khó khăn hơn nữa. Trước hết, bạn phải đối mặt với một môi trường bảo vệ về tài sản tri thức yếu ớt và tính phức tạp trong các mối quan hệ làm ăn. Đây là hai cản trở lớn nhất khi bạn chưa đủ dạn dày và trải nghiệm.

Theo quan niệm của các bạn sinh viên, lập nghiệp không gì khác là thành lập công ty. Nên nhớ rằng những đồng tiền đầu tiên mà các nhà khởi nghiệp nhận được không phải nhờ việc lập ra công ty A hay doanh nghiệp B mà nhờ đi làm trong các công ty khác. Đó là quãng thời gian không chỉ đem về vốn liếng mà còn cả kinh nghiệm và các mối quan hệ. Khi đã tập hợp được một đội ngũ gồm những người cùng chung chí hướng, có những kỹ năng có thể hỗ trợ cho nhau, bạn mới đủ mạnh để gây dựng nên sự nghiệp riêng. Tất cả các yếu tố này gần như là con số 0 khi bạn vừa tốt nghiệp đại học.

Thực ra, những người ước muốn đạt được thành tựu hay khai sáng sự nghiệp ở một lĩnh vực nào đó đều được gọi là người lập nghiệp. Vì vậy, lập nghiệp không có nghĩa là nhất định phải thành lập công ty, có cửa hàng ngoài mặt đường hay kinh doanh buôn bán; những người âm thầm phấn đấu, người lập nên các hoạt động công ích từ thiện... đều được gọi là người lập nghiệp.

Để xác định xem mình có năng lực lập nghiệp hay không, các bạn có thể tham gia một số cuộc thi hoặc hội thảo lập nghiệp dành cho sinh viên để tự đánh giá bản thân. Sau đó từng bước lên kế hoạch rèn luyện kiến thức xã hội, tăng cường các kỹ năng lập nghiệp cần thiết, xây dựng các mối quan hệ mới, tìm kiếm những người bạn có chung chí hướng... để hiện thực hóa mong muốn của mình.

Nói tóm lại, lập nghiệp là một “cửa ải” đòi hỏi bạn phải có nguồn vốn, cái nhìn tổng quan, khả năng đánh giá nhiều mặt, cũng như kỹ năng gây dựng đội ngũ và các mối quan hệ cần thiết. Những yêu cầu này không thể có trong ngày một ngày hai mà phải trải qua một quá trình học hỏi và kiên trì tích lũy. Khi mọi thứ ở bạn vẫn còn “non”, tốt nhất nên tìm cho mình những cơ hội trải nghiệm, nhờ đến sự trợ

giúp từ các mối quan hệ. Hãy nhớ rằng “Có vấp ngã thì mới có thành công”, đừng quá kỳ vọng rằng lập nghiệp lần đầu là sẽ có thành công ngay, điều quan trọng nhất là bạn phải kiên định với mục tiêu của chính mình.

24. Chúng ta học gì từ những người thành công?

“Bốn ý tưởng hay cho cuộc sống: Nhìn lại phía sau & Có kinh nghiệm! Nhìn lên phía trước & Thấy hy vọng! Tìm được thực tại! Nhìn vào bên trong & Tìm thấy chính mình!”

- Khuyết danh

Mỗi trường đại học đều có thể xuất hiện những cá nhân xuất sắc, rất nhiều bạn sinh viên đều coi họ là tấm gương để vươn tới. Vậy chúng ta có thể học tập được gì từ thành công của những người nổi tiếng?

Trước khi trả lời câu hỏi này, tôi muốn kể cho các bạn nghe câu chuyện về một cậu bé:

Năm 6 tuổi, một vị giáo chủ Châu Phi dành cả buổi chiều để chơi bóng cùng cậu. Cậu chưa từng thấy ai đối xử với mình tốt như vậy nên nghĩ rằng những người da đen là người tuyệt vời nhất trên thế giới.

Năm 8 tuổi, cậu có thói quen gặp bố của những người bạn và hỏi xem họ có bao nhiêu tài sản. Đại đa số họ đều giật mình và trả lời qua loa cho xong.

Khi lên tiểu học, cậu thường lén xem trộm thư tình của chị mình và chưa bao giờ bị phát hiện.

Cậu bị bệnh hen suyễn, ban đêm thường trần trọc khó ngủ nên ban ngày luôn rất mệt mỏi, căn bệnh này luôn giày vò cậu. Cậu có nỗi sợ hãi đặc biệt với một số thứ, ví dụ như biển cả.

Cậu xin bố được cùng đi câu cá, bố nói: “Con không có tính nhẫn nại, đi chỉ thêm phiền phức cho bố!” Cũng vì không có tính kiên trì, cậu luôn là một trong những học sinh cá biệt trong lớp.

Thầy giáo hỏi Napoleon là người nước nào, cậu tự cho mình là hiểu biết hơn người, bèn trả lời bừa là người Hà Lan. Kết quả là cậu bị phạt không được ăn tối.

Cậu luôn nghĩ rằng trí thông minh của mình chỉ kém thiên tài một chút mà thôi, vậy mà khi test IQ kết quả chỉ được 96, ngang với người bình thường...

Còn dưới đây là câu chuyện của một người nổi tiếng:

Ông có rất nhiều bạn bè, từ Bộ trưởng Bộ Quốc phòng Mỹ, luật sư danh tiếng New York, tổng biên tập một tạp chí nổi tiếng, nữ chủ nhân của các căn biệt thự đến gia đình nông dân hàng xóm hay bác sỹ của một khu ổ chuột...

Trong Chiến tranh thế giới lần thứ 2, để phục vụ Tổ quốc của mình, ông xin công tác ở Cục Tình báo Anh và làm điệp viên.

Năm 38 tuổi, ông nhớ về cội nguồn của mình ngày xưa từng đứng lên sau thất bại và trở thành một doanh nhân thành đạt, nên ông quyết định làm theo. Trong tay không hề có bằng cấp và chỉ có 6.000 đô-la làm vốn, ông đã lập nên một công ty quảng cáo lớn nhất thế giới, mỗi năm thu nhập hàng tỷ đô-la.

Cuộc đời ông là một chặng đường ngoằn ngoèo, chưa có bằng đại học, làm đầu bếp ở Paris, sau đó buôn bán dụng cụ làm bếp, làm nhân viên điều tra thị trường ở Hollywood, sau đó làm điệp viên, nông dân và nhà quảng cáo. Buổi tối, ông ở trong một tòa lâu đài cổ của Pháp.

Ông rất giàu trí tưởng tượng, đã từng sáng tạo ra hàng ngàn câu slogan quảng cáo xuất sắc cho đến nay vẫn được sử dụng.

Ông nói: “Đừng bao giờ cho rằng tài sản tỷ lệ thuận với đầu óc, một người kiếm được nhiều tiền hay không không liên quan gì nhiều đến đầu óc của anh ta.”

Ông từng tự cười mình: “Chỉ cần sống lâu hơn các đối thủ cạnh tranh, bạn sẽ thắng thôi.” Ông hưởng thọ 88 tuổi.

Thực ra cậu thiếu niên và người nổi tiếng kể trên là một người – David Ogilvy, nhà sáng lập nên công ty quảng cáo Âu Mỹ nổi tiếng nhất toàn cầu.

Bạn có thể phát hiện ra quy luật thành công trong quá trình trưởng thành của cậu thiếu niên trên không? Bạn có thể phỏng đoán rằng thói quen đọc trộm thư tình không bị phát hiện có liên quan đến tài năng làm điệp viên thiên bẩm, hay sự hiếu kỳ đối với tài sản của người khác là động cơ lập nghiệp sau này của cậu bé, nhưng với tôi, chỉ có thể tổng kết được một câu: Thành công là kết quả của một quá trình.

Nếu như chỉ đọc câu chuyện về thời thơ ấu của cậu bé, chúng ta hẳn không nhìn thấy một tiềm năng đặc biệt nào. Việc tổng kết quy luật thành công của những người nổi tiếng chẳng có gì sai cả, nhưng

trong một thế giới đang ngày càng đa dạng, không thành công nào có thể mô phỏng được.

Nếu như bạn thực sự tin tưởng vào phép tắc thành công, cố tiến lên bằng cách bước theo dấu giày của những người nổi tiếng, chỉ e rằng bạn sẽ càng đi xa khỏi lý tưởng của bản thân. Chẳng phải thời gian qua đã có rất nhiều bạn sinh viên rơi vào cái bẫy của kinh doanh đa cấp cũng chỉ vì tin tưởng mù quáng rằng bản thân có thể bắt chước thành công của người khác hay sao?

Nếu như thành công thực sự có thể mô phỏng được, chúng ta cũng chẳng cần phải ngưỡng mộ làm gì, cứ cố gắng “copy” thành công của người khác rồi “paste” vào cuộc đời của mình là được. Vấn đề nằm ở chỗ, thành công không dễ dàng bắt chước được, nhưng thất bại thì lại rất dễ học theo.

Tôi nghĩ bạn cũng ý thức được một điều: Chúng ta rất khó bắt chước theo những thành công trong quá khứ của người khác. Điều duy nhất hữu ích là bạn hãy phân tích xem khi đứng trước khó khăn, họ đã làm những gì để thành công.

“Copy” lại môi trường, năng lực và sự may mắn đã từng đưa người khác đến đỉnh vinh quang gần như là điều không thể, nhưng tránh khỏi những sai lầm mà họ đã gặp thì không khó. Muốn học hỏi thành công của người khác thì đừng mắc những sai lầm giống như họ.

Học cách quan sát và phân tích những vấn đề ẩn sâu trong hành trình thành công của mỗi người thay vì tìm kiếm một đáp án tiêu chuẩn, đó mới là con đường thực sự dẫn đến thành công.

25. Học cách quản lý thời gian, đánh bại bệnh trì hoãn!

“Anh có thể trì hoãn, nhưng thời gian thì không.”

- Benjamin Franklin

Bệnh trì hoãn không phải chỉ là căn bệnh của các bạn trẻ mà còn là căn bệnh cố hữu của không ít người. Đó có phải là lý do có nhiều sách dạy chúng ta chữa trị thói quen này đến vậy?

Nguyên nhân chủ yếu khiến bệnh trì hoãn vẫn bám riết lấy chúng ta đó là vì chúng ta không nhận ra ngay những hậu quả nghiêm trọng mà nó mang lại.

Khi đi làm, tôi rút ra một kinh nghiệm “xương máu” là nếu chẳng may gặp phải những tình huống không mong muốn, nhất định không được tránh né. Phương án tốt nhất để giải quyết vấn đề này là chuẩn bị trước. Khi tâm lý vững vàng, bạn sẽ thấy tình huống đó không khó khăn như bạn tưởng tượng.

Những người có thói quen quản lý thời gian tốt đều có một phương pháp chữa bệnh trì hoãn là phân loại công việc theo mức độ quan trọng và khẩn cấp, sau đó lên kế hoạch hoàn thành và tuyệt đối tuân theo tiến độ đề ra. Thế nhưng với nhiều người, phương pháp này vẫn không mấy hiệu quả. Lý do không phải vì họ không biết sắp xếp thời gian mà vì sau khi lên kế hoạch rồi, họ lại chặc lưỡi: “Mai bắt đầu vẫn chưa muộn!”, rồi ngày mai lại để ngày sau, công việc cứ kéo dài mãi không xong.

Bệnh trì hoãn càng để lâu càng khó thay đổi, ban đầu nó gây ra sự thất vọng về kết quả của công việc, dần dần sẽ biến thành nỗi thất vọng với cuộc đời, cuối cùng trở thành một chứng bệnh, khiến bạn lúc nào cũng hoang mang và cảm giác bất lực với thực tại.

Những rắc rối do việc quản lý thời gian gây ra được chia làm hai loại: một là không có mục tiêu, hai là có quá nhiều kế hoạch nhưng lại không có thời gian để làm. Hãy nhớ rằng mục tiêu là do chúng ta lập ra, nếu không bắt tay vào hành động, thì mục tiêu mãi là con số 0. Ngoài việc lên dây cót tinh thần quyết tâm khắc phục bệnh trì hoãn, bạn còn cần dùng “đúng thuốc”. Dưới đây là một vài phương pháp hiệu quả:

1. Viết ra kế hoạch

Thao tác này rất quan trọng, hãy viết ra những mục tiêu và deadline để hoàn thành nó. Bạn cần tính toán thời gian sao cho phù hợp với khả năng thực hiện của bản thân. Tốt nhất là bạn nên viết ra giấy, viết bằng tay đem lại một loại ám thị tâm lý: Đây là một lời hứa chính thức với bản thân.

2. Nói kế hoạch này cho bạn bè hoặc người thân của bạn

Những kế hoạch viết trên giấy kia mới chỉ là con chữ, chưa phải là lời hứa, trừ khi có người biết đó là lời hứa của bạn. Với những mắc bệnh trì hoãn, tự hứa với bản thân nhất định là chưa đủ.

3. Để bạn bè và người thân giám sát bạn

Những người mắc bệnh trì hoãn biết mình cần làm những gì nhưng vẫn khất lần khất lượt, để “nước đến chân mới nhảy”. Hãy chọn một người bạn hoặc người thân để giám sát và đốc thúc bạn thực hiện

theo tiến độ. Khi lời hứa của bạn bị quản lý, bạn sẽ quyết tâm lớn hơn.

Tất nhiên, phương pháp trên chỉ hữu ích ở giai đoạn đầu, khi bạn sẵn sàng sửa đổi một thói quen cố hữu. Để duy trì một thói quen tốt, bạn cần có sự quyết tâm và động lực để thay đổi.

26. Làm thế nào để lập kế hoạch và hoàn thành kế hoạch?

“Con người chẳng bao giờ lên kế hoạch để thất bại; chỉ đơn giản là họ đã thất bại trong việc lên kế hoạch để thành công.”

- William Arthur Ward

Có bạn chưa xác định rõ phương hướng đã lập tức hành động, cũng có bạn đã đặt ra kế hoạch cụ thể, nhưng hành động lại không theo kịp với quyết tâm của bản thân. Vậy đấy, thói quen lập ra kế hoạch và tự giác tuân thủ kế hoạch từ đầu đến cuối có vẻ dễ nhưng không phải ai cũng làm được.

Tại sao kế hoạch lại dễ dàng bị bỏ lửng hoặc vứt bỏ không thương tiếc như vậy? Họ có kế hoạch nhưng mục tiêu của kế hoạch không rõ ràng. Một kế hoạch trường kỳ cần hướng đến một mục tiêu cao xa, khi không kiên định với mục tiêu thì dễ dàng vứt bỏ là chuyện dễ đoán.

Vậy mục tiêu phấn đấu của các bạn là gì? Có tiền? Có xe? Có nhà? Những thứ này có thể là mục tiêu phụ trong quá trình thực hiện mục tiêu lớn hoặc có thể chính là mục tiêu. Thế nhưng những mục tiêu này có lẽ hơi xa vời với các bạn sinh viên. Khi còn học đại học, tôi đặt ra cho mình một số mục tiêu lẻ tẻ, dễ hình dung và hữu dụng để lấp đầy cuộc sống của mình, như tập gym, học ghi-ta, học tiếng Anh hoặc một kỹ năng nào đó... để khiến bản thân trở nên bận rộn hơn, có chí

tiến thủ, chứ chưa nghĩ đến việc tương lai mình sẽ trở thành một người như thế nào.

Rất nhiều người khi thất bại đã nhận ra nguyên nhân là do họ đã cố đặt ra mục tiêu quá cao mà không tự tìm ra động lực để thực hiện. Mục tiêu dài cần được chia thành những kế hoạch ngắn, có như vậy mục tiêu mới dễ hình dung và thực hiện.

Nhiều người không đi đến cuối con đường mình đã vẽ ra vì sau một thời gian, họ không nhìn thấy bất kỳ kết quả hay triển vọng nào, từ đó sinh ra tâm lý chán nản và thất vọng. Vì vậy, muốn kiên trì hoàn thành kế hoạch, bạn cần học hai phương pháp quan trọng: Thứ nhất, gọi tên rõ ràng mục tiêu lớn mình muốn đạt đến; thứ hai, phân chia mục tiêu lớn ra thành nhiều mục tiêu nhỏ, để có thể kiểm tra được tiến độ và đánh giá thành quả mình đã đạt được.

Nếu như có thể, hãy rủ một người có cùng quan điểm với mình cùng nhau thực hiện mục tiêu, như vậy bạn sẽ có nhiều động lực để hoàn thành hơn.

27. Lưu giữ sự hiếu kỳ và khả năng quan sát của bản thân

“Tôi không có tài năng gì đặc biệt, tôi chỉ có sự tò mò đầy nhiệt huyết.”

- Albert Einstein

Người có tư duy độc lập thường có khả năng phát hiện ra những vấn đề phía sau mà ít người nhận thấy – điều này được tạo nên từ khả năng quan sát và kiến thức bạn có. Ví dụ như khi đọc báo, có người chỉ coi đó là tin tức; nhưng có người lại xâu chuỗi nội dung vừa đọc với các nội dung trước đó, có người lại dự đoán được xu hướng sắp diễn ra.

Người có khả năng tư duy đa chiều có thể phát hiện ra những tiểu tiết có ý nghĩa, thậm chí những tiểu tiết càng phong phú càng tác động mạnh tới tư duy của họ.

Tính hiếu kỳ hình thành nên thói quen lưu ý đến những chi tiết nhỏ nhặt trong cuộc sống và công việc. Các bạn trẻ khi đọc sách có để ý thấy giá sách luôn đặt ở mức 29.000, 39.000, 59.000, 69.000, 89.000... không? Tại sao lại như vậy?

Nếu khi dùng các phần mềm ứng dụng trên điện thoại, bạn có tìm hiểu xem sau mỗi lần cập nhật phiên bản mới sẽ có thêm những tính năng nào không?

Sở dĩ tôi đặt ra những câu hỏi như vậy là vì 3 lý do:

Thứ nhất, phải luôn đặt ra những câu hỏi trong quá trình đọc sách, rèn luyện hoặc thỉnh giáo ai đó, bạn mới có thể tiến bộ;

Thứ hai, nhiều người chỉ tư duy về một vấn đề sơ sài, qua loa, trong khi có nhiều vấn đề đòi hỏi tư duy cụ thể và sâu sắc.

Thứ ba, người không có thói quen phát hiện những chi tiết trong cuộc sống thì không thể bồi dưỡng được khả năng tư duy vĩ mô. Dù rèn luyện được kỹ năng tư duy vĩ mô đến mấy mà không có nền tảng của vi mô thì cũng không mang lại hiệu quả. Các bạn nên bồi dưỡng cho mình thói quen đặt ra những câu hỏi cụ thể cho những vấn đề mình gặp mọi lúc mọi nơi, sau đó cố gắng tìm ra lời giải đáp chuẩn xác nhất. Đừng nên phụ thuộc hoặc hạn chế đặt quá câu hỏi cho người khác khi bản thân vẫn chưa suy nghĩ cặn kẽ về vấn đề, có như vậy khả năng tư duy của bạn mới tiến bộ được.

Hàng ngày, khi đứng đợi xe buýt, tôi thường quan sát xem thời gian giữa các chuyến xe có đều đặn không, xe thường đến vào giờ nào? Điều này rất có ích cho việc tôi sắp xếp thời gian để ra bến xe mà không phải chờ đợi quá lâu.

Tôi hay quan sát xem những hành khách đợi xe thường đọc sách gì, điều này giúp tôi đánh giá được phần nào về văn hóa đọc và xu hướng đọc sách ở Việt Nam.

Tôi hay để ý những dòng xe cộ trên đường, thống kê xem loại xe máy hoặc xe đạp điện nào đang được ưa chuộng gần đây và thử lý giải tại sao chúng lại được ưa chuộng đến vậy.

Bạn thấy đấy, khi có thói quen quan sát chi tiết thì ngay cả lúc đợi xe, chúng ta vẫn có thể tiếp thu thêm vô số thông tin mới. Khi các

câu hỏi được đưa ra, bạn sẽ phải tìm ra câu trả lời thuyết phục nhất. Với những vấn đề chưa thể đưa ra đáp án ngay, thắc mắc đó sẽ được cấy vào não bạn, trở thành động lực thúc đẩy bạn tư duy và tìm kiếm lời giải đáp. Tôi thường tư duy các vấn đề theo trình tự sau:

Phát hiện vấn đề → Tìm kiếm nguyên nhân → Xác minh lại đáp án nhiều lần → Xác định nguyên nhân chính xác → Tổng kết kinh nghiệm để sử dụng lần sau → Viết ra hoặc ghi nhớ thật kỹ.

Rất nhiều người khi phát hiện ra điều gì đó đặc biệt thường chỉ dừng lại ở bước “nhìn và biết” mà không suy nghĩ tìm hiểu nguyên nhân phía sau hoặc chỉ dùng kinh nghiệm của cá nhân để giải thích một cách đơn giản và bằng lòng với đáp án đó. Những điều này đều là cấm kỵ của quá trình tư duy độc lập.

28. Chăm sóc cho cơ thể của bạn

“Người có sức khỏe, có hy vọng; và người có hy vọng, có tất cả mọi thứ.”

- Thomas Carlyle

Phải chăm chỉ rèn luyện thân thể, ăn ngủ điều độ, không nên thức đêm... những lời khuyên này hẳn bạn nào cũng từng được nghe từ bố mẹ. Đôi khi bạn cảm thấy những lời khuyên ấy thật phiền phức nhưng nếu kiên trì thực hiện, bạn sẽ dần cảm nhận được những thay đổi tích cực trong cơ thể mình.

Tôi phát hiện ra 4 điều mà các bạn sinh viên cần đặc biệt chú ý:

Thứ nhất, sinh hoạt điều độ

Thời khóa biểu đại học không đều đặn từ 7h sáng đến 12h trưa như thời trung học. Có nhiều buổi sáng bạn không phải lên giảng đường, hoặc không có tiết nào cần điếm danh, điều này dễ hình thành thói quen thức muộn ngủ nướng. Nhiều bạn có thể thức đến 4 – 5 giờ sáng chỉ để xem phim hoặc chơi điện tử, rồi ngủ một mạch tới trưa.

Thông thường, 9 giờ sáng là khoảng thời gian não bắt đầu tập trung làm việc cao độ. Nhưng giờ đó các bạn vẫn đang trên giường say ngủ, tạo thành thói quen xấu cho sự hoạt động của não bộ. Khi đi làm, bạn sẽ rất khó khăn để tỉnh táo vào khoảng thời gian này.

Với các bạn trẻ, thức đêm là chuyện thường tình, thi thoảng làm việc qua đêm để kịp bài vở thì có thể hiểu được, nhưng nếu thường xuyên thức đêm sẽ rất nguy hại đến sức khỏe.

Các bạn sinh viên nên tập thói quen dậy sớm và sinh hoạt điều độ. Dậy sớm có thể khiến đầu óc tỉnh táo, giúp chúng ta tận dụng khoảng thời gian yên tĩnh của buổi sáng để học tập và làm việc hiệu quả. Sinh hoạt điều độ giúp nhịp sinh học của cơ thể cũng ổn định theo.

Thứ hai, hãy ăn uống điều độ

Vì sinh hoạt không điều độ, nên việc ăn uống cũng khó mà điều độ được. Những bạn thích ngủ nướng thường hay bỏ bữa sáng, đến trưa tỉnh dậy mới ăn vừa tiện vừa tiết kiệm tiền. Cũng có những bạn vì mải mê chơi game nên tiếc thời gian nấu nướng hoặc ngại ra ngoài ăn quán nên sẵn sẵn cả thùng mỳ ăn liền cho tiện.

Tình trạng này kéo dài sẽ khiến cho dạ dày bị rối loạn và rất dễ mắc các bệnh đường ruột. Đến lúc đó có muốn “tiết kiệm” tiền hay thời gian cũng không kịp nữa rồi!

Ăn uống điều độ còn liên quan mật thiết đến nhiều vấn đề khác. Theo nghiên cứu, một người có thói quen ăn uống điều độ và lành mạnh có khả năng tự khống chế bản thân tốt hơn. Đó là lý do tại sao một số công ty nước ngoài còn yêu cầu ứng viên điền đầy đủ thói quen ăn uống cũng như sinh hoạt hàng ngày của bản thân vào bản lý lịch cá nhân. Bởi qua những thông tin này, đơn vị tuyển dụng có thể phần nào đánh giá về khả năng tự quản lý bản thân và sắp xếp thời gian biểu của ứng viên.

Thứ ba, luyện tập một môn vận động mà mình thích

Những người không thích luyện tập thể thao thường là do họ không tìm được một phương thức vận động hấp dẫn và vừa sức. Tôi từng

thấy nhiều bạn nam hăm hở mua tạ về tập nhưng chỉ được vài ba ngày đã kêu ca: “Mới tập đau người quá, khi nào khỏi thì tập lại!”, “Hôm nay bạn đi chơi mất rồi, mai ngày kia tập tiếp!” hay “Tớ chỉ tập để có bụng 6 múi để đi bơi là dừng!”... Chưa nói đến chuyện họ lười biếng hay không, nhìn nhận một cách đơn giản thì họ chưa thực sự yêu thích môn thể thao này, bởi khi đã thích một thứ gì đó, người ta sẽ có lý do để kiên trì theo đuổi mà không cần người khác phải đốc thúc.

Thứ tư, hạn chế hút thuốc lá và uống bia rượu

Tự tập nhậu nhẹt có thể khiến chúng ta cảm thấy vui vẻ bất tận nhưng các bạn đâu biết chúng đang hủy hoại sức khỏe của bạn từng ngày. Các bạn cho rằng tuổi trẻ là phải hết mình, nâng cốc là phải uống cạn, rồi lại có tư tưởng không biết bia rượu châm thuốc thì hỏng, sau này không thể ngoại giao công sở được. Khi đi làm rồi các bạn mới hiểu ra rằng dù không giỏi bia rượu, bạn vẫn được quý mến, vẫn làm được thành tích tốt như thường. Tất nhiên khi giao thiệp, đôi khi chúng ta bắt buộc phải “hết mình” để công việc được suôn sẻ, nhưng hãy “hết mình” sao cho thật khéo léo, để vẫn đạt được hiệu quả công việc mà vẫn giữ gìn sức khỏe của bản thân.

29. Biến điểm yếu ngoại hình thành động lực trưởng thành

“Không phải tất cả vàng đều là những thứ lấp lánh ánh vàng.”

- Edmund Spenser

Có những bạn trẻ nghĩ rằng ngoại hình của mình chẳng có gì nổi bật nên cảm thấy rất tự ti, lo lắng khi đi học hay đi làm.

Thượng đế rất công bằng, ngài không cho ai tất cả, và cũng chẳng lấy của ai mọi thứ. Trong cuộc đời dài rộng, sự hấp dẫn bề ngoài chỉ là tạm thời. Tôi thường nói với các cô gái rằng trí thông minh của một người phụ nữ được đo bằng trí óc, cách đối nhân xử thế, chứ không phải bằng vòng ngực hay độ dài của chân.

Hiện nay, trào lưu phẫu thuật thẩm mỹ đang ngày càng thịnh hành, các chị em phụ nữ đua nhau nâng cấp ngoại hình để bản thân trở nên duyên dáng hơn, tự tin hơn. Làm đẹp là nhu cầu bình thường nhưng khi nó trở nên quá đà, ảnh hưởng tiêu cực đến sức khỏe và tâm lý của bản thân thì không nên cố vũ.

Cải thiện diện mạo là điều mà ai cũng phải trải qua trong quá trình trưởng thành. Tôi xin kể một câu chuyện có thật:

Từ nhỏ tôi đã bị các bạn học và thầy cô trêu là Lưỡi to, cộng với bệnh viêm mũi mãn tính khiến thính giác của tôi bị ảnh hưởng. Cơ thể mang nhiều bệnh nên đến tuổi dậy thì, tôi vẫn không được cao

lớn như các bạn đồng trang lứa. Mẹ thường chép miệng bảo tôi: “Sao ăn mãi mà gầy như con khỉ con thế này!”

Vì thính giác không tốt, hồi tiểu học, tôi thường không nghe rõ lời thầy cô nên bị phạt đứng góc lớp.

Vì thính giác không tốt, thời trung học, tôi không nghe được nội dung trong băng cát-sét của môn tiếng Anh nên điểm thấp lẹt đẹt.

Vì thính giác không tốt, lên cấp ba tôi bị mọi người gọi là “Đồ điếc”, ngay cả các bạn nữ cũng gọi tôi như vậy.

Vì thính giác không tốt, khi lên đại học, không ít lần tôi nghe nhầm và bị biến thành trò cười cho người khác.

Vì thính giác không tốt, tôi quyết định mua máy trợ thính, nhưng lại không dám dùng liên tục vì sợ khả năng nghe bị thoái hóa.

Vì thính giác không tốt, khi đi làm, điện thoại của tôi chỉ có 2 trạng thái, một là tắt chuông, hai là để rung.

Vì thính giác không tốt, trước nay tôi chưa từng dùng đến chuông báo thức, vì có đặt cũng vô dụng.

Vì thính giác không tốt, từ bé tính cách tôi đã khép kín, không hay giao tiếp với mọi người.

Nhưng cũng vì thính giác không tốt, nên tôi thích đọc sách và có một thế giới tưởng tượng của riêng mình.

Cũng vì thính giác không tốt, tôi là một học sinh không chịu “nghe” lời giảng trên lớp, tôi đã tự rèn luyện thói quen tự học.

Cũng vì thính giác không tốt, tôi thích dùng chữ nghĩa để thể hiện bản thân hơn, kỹ năng đọc viết và tư duy độc lập cũng được rèn giũa không ngừng.

Cũng vì thính giác không tốt, khi đi làm các tin tức nóng hổi từ các cuộc buôn chuyện của đồng nghiệp thường đến tai tôi cuối cùng. Vài năm trôi qua, những người buôn chuyện vẫn ngày ngày buôn chuyện, còn tôi cứ lặng lẽ tiến lên, trở thành cán bộ nguồn xuất sắc của công ty.

Cũng vì thính giác không tốt, từ bé tôi đã sợ phải tụ tập với nhiều người, niềm vui thú duy nhất của tôi dành cho sách vở. Những lúc như vậy tôi thực sự được tự do, tôi có khoảng lặng để lắng nghe nội tâm của mình, đối thoại với tâm hồn mình và học được cách tư duy thấu suốt.

Tôi thường nghĩ, nếu như tai của tôi nghe tốt, liệu tôi có thể tĩnh tại để suy nghĩ như vậy? Liệu tôi có thể tự học hay biểu đạt suy nghĩ của chính mình không? Đáp án là chưa chắc.

Giờ đây tôi đã có thể坦然 nhiên chung sống với những khiếm khuyết của mình. Cảm tạ ông trời đã ban cho tôi những điều không hoàn mỹ để tôi có cơ hội để phấn đấu, trưởng thành và đạt được những thành tựu của bản thân.

Khi Thượng đế đóng một cánh cửa trước mắt bạn, người chắc chắn sẽ mở ra một cánh cửa khác. Thế nhưng, điều đầu tiên bạn cần làm là chấp nhận hiện thực, chỉ khi đó bạn mới có thể ngẩng đầu để tìm kiếm những cánh cửa mới.

Chính tâm lý tự ti mới là kẻ thù đáng sợ nhất, nó sẽ không ngừng khiến bạn cảm thấy bản thân thật xấu xa, hèn kém. Để khắc phục được sự tự ti, điều bạn cần làm là tìm kiếm những thế mạnh riêng của bản thân và nỗ lực theo đuổi những gì mình yêu thích. Một ngày nào đó, khi đạt được những thành công cho riêng mình, sự tự tin sẽ tăng lên, bạn sẽ hiểu rằng những điểm yếu về ngoại hình kia xét cho cùng cũng chính là động lực để bạn tiến lên mà thôi.

30. Chậm một chút để lấy đà vươn tới thành công

“Bí quyết của thành công là hãy bắt đầu. Bí quyết để bắt đầu là chia nhỏ các công việc nặng nề, phức tạp thành những việc nhỏ để quản lý hơn, rồi bắt đầu với việc thứ nhất ”

- Mark Twain

Trong các trường đại học, có khoảng 10% sinh viên vô cùng xuất sắc, luôn nỗ lực trau dồi kiến thức, chuẩn bị tích cực cho tương lai; 10% sinh viên không quản lý được bản thân, phó mặc ngày tháng trôi qua trong an nhàn hưởng thụ; và 80% còn lại thuộc dạng trung bình, thi thoảng rất quyết tâm, nỗ lực, nhưng thường bỏ dở giữa chừng. 80% này thường sống và học tập một cách tùy hứng, không có mục đích cụ thể. Là sinh viên đã đủ trưởng thành để bạn tự học cách quản lý bản thân.

Mục tiêu của việc học đại học không đơn giản và rõ ràng như thời cấp ba. Nếu không xác định được chuyên ngành mình theo đuổi sau này, không hoạch định trước được tương lai, bạn dễ lâm vào trạng thái mất mục tiêu phấn đấu. Ngoài ra, lên đại học cũng là quãng thời gian quý báu để chúng ta thử thách bản thân khi phải đối diện với những cám dỗ.

Muốn kỳ thi đạt điểm cao, tối nay nên lên thư viện ôn tập hay ngồi nhà chơi mấy ván game cùng bạn bè? Sự phân vân này chính là cám dỗ.

Muốn trang bị thêm kỹ năng mềm, sáng mai nên ngủ nướng hay mua sách kỹ năng để tự học? Sự phân vân này chính là cám dỗ.

Muốn trở nên khỏe đẹp hơn, bây giờ nên ăn bánh ngọt hay luyện tập thói quen ăn uống một cách khoa học? Sự phân vân này chính là cám dỗ.

Đương nhiên, một người mà cả đời không bao giờ bị lôi kéo bởi những cám dỗ cũng chẳng có gì đáng tự hào. Chỉ khi trải qua sự thất bại trước cám dỗ, phát hiện ra giới hạn trong tính cách của mình, chúng ta mới biết nên làm thế nào để quản lý nhược điểm của bản thân.

Các bạn sinh viên đã năm lần bảy lượt bị rơi vào cám dỗ, dù lớn dù nhỏ, việc mất tinh thần, phương hướng, mất hứng thú học hành là điều khó tránh khỏi. Trong một chặng đường dài, chẳng ai có thể giữ mãi thái độ tích cực được, trở nên lười biếng trong một thời gian nào đó cũng là một phương thức để trưởng thành. Khi chưa đánh mất bản thân, chúng ta sẽ không thực sự hiểu được chính mình. Đánh mất bản thân là một phương pháp kỳ lạ, nó có thể giúp chúng ta hiểu về một khía cạnh khác của bản thân, nhưng làm cách nào để đứng dậy, không bị nhấn chìm mãi mãi trong đó mới là điều quan trọng nhất.

Nhà sáng lập hãng điện tử danh tiếng Apple – Steve Jobs cũng từng trải qua cuộc sống trụy lạc vô độ ở tuổi thanh niên. Nhưng sau khi vượt qua, ông đã có cái nhìn sâu sắc hơn về bản chất con người, điều này đã phát huy tác dụng lớn trong sự nghiệp sau này của ông.

Trong giai đoạn đại học, hầu hết các bạn sinh viên đều chưa tìm ra phương hướng phát triển cho bản thân, bản thân tôi cũng vậy. Đó là

vì chúng ta không có khả năng tự khống chế tốt, rất dễ từ bỏ, sợ hãi đối mặt với hiện thực và luôn cần người cổ vũ động viên bên cạnh.

Sau khi tốt nghiệp cấp ba, rất nhiều bạn hoàn toàn mơ hồ về cái gọi là sự nghiệp, không hoạch định được tương lai của chính mình, thậm chí không biết mình thích làm nghề gì. Việc chọn trường thi đại học chỉ là “nước chảy bèo trôi”, nghe theo cha mẹ hoặc bạn bè mà hoàn toàn không có chủ kiến cá nhân.

Nếu thi đỗ đại học, sau phút giây hào hứng ban đầu, đa phần chúng ta sẽ trở nên chán nản. Có nhiều bạn nói với tôi rằng, dù đã học hành rất chăm chỉ và thực sự cầu tiến, nhưng sau 2 năm đầu đại học, tinh thần đã đi xuống. Bạn bè xung quanh chơi bời, yêu đương, thi cử thì quay cóp, chạy điểm... khiến bạn không còn muốn sống tích cực nữa. Khi sống xa gia đình, việc quản lý bản thân càng trở nên khó khăn và chệch choạc.

Đến khi ra trường, một bài toán nan giải khác sẽ lập tức ập đến với bạn, đó chính là xin việc. Việc thiếu hụt các kỹ năng cần thiết cho công việc và cuộc sống (mà bạn hoàn toàn có thể bồi dưỡng trong thời gian học đại học) như kỹ năng giao tiếp, kiến thức chuyên ngành, kỹ năng sống, khả năng lập kế hoạch và hoàn thành kế hoạch... sẽ khiến bạn gặp vô vàn khó khăn và trở ngại. Xét cho cùng, nguyên nhân của những trở ngại này bắt nguồn từ việc bạn đã không xác định được mục tiêu tương lai của mình ngay khi vừa bước chân vào đại học, không biết bản thân thực sự muốn gì và không có khả năng thoát khỏi những cám dỗ trên con đường thực hiện mục tiêu ấy.

Vì vậy, tôi có một lời khuyên dành cho những bạn sinh viên năm đầu: thời gian học đại học vô cùng quý giá. Các bạn hãy dành thời gian để phát hiện và rèn luyện những thế mạnh của bản thân. Hãy nhớ rằng: “Thành công của con người được xây dựng dựa trên niềm hứng thú và sự chăm chỉ”. Nếu không có hứng thú với điều mình đang làm, bỏ cuộc là viễn cảnh tất yếu; có hứng thú mà không chăm chỉ thì cũng chẳng thể bền lâu.

Tất nhiên, bạn không thể đưa mình vào khuôn khổ trong ngày một ngày hai. Điều chúng ta cần làm ngay là từng bước chiến thắng bản thân, đặt ra cho mình một mục tiêu rõ ràng và kiên trì thực hiện nó. Đừng đợi đến khi tốt nghiệp đại học, vì lúc đó đã quá muộn.

Biên tập Ebook: <http://www.taisachhay.com>

Ebook thực hiện dành cho những bạn chưa có điều kiện mua sách.

Nếu bạn có khả năng hãy mua sách gốc để ủng hộ tác giả, người dịch và Nhà Xuất Bản